

საქართველოს

ბამოლის 1918 წლიდან • ფასი 1,5 ლარი

№67-68 (9898-9899) 2025 წლის 12 მაისი, ორშაბათი

რესპუბლიკა

ურა

ოვს!

**რომის ახალმა პაპმა
პატიკანში
შეკრებილავს
მიმართა**

ამ კვირაში არჩეულმა რომის ახალმა პაპმა ლეო XIV-მ პატიკანში, წმინდა პეტრეს მოედანზე შეკრებილ მსოფლიო მღვდლებს მიმართა.

კათოლიკური ეკლესიის ხელმძღვანელმა მოედანზე შეკრებილებს დალოცა, მათ წინაშე სიტყვით წარდგა და მსოფლიო ლიდერებს მოუწოდა „აღარ იომონ“.

„არა ომს“, – განაცხადა პაპმა. მან მხარეებს უკრაინაში „ჭეშმარიტი, სამართლიანი და მყარი მშვიდობის“ დასამყარებლად მოლაპარაკებებისკენ მოუწოდა და ასევე აღნიშნა, რომ ღრმად დამწუხრებულია ლაზარში მიმდინარე ომის გამო. ლეო XIV-მ ისრაელსა და „ჰამასს“ ცეცხლის დაუყოვნებლივი შეწყვეტისკენ, მძევლების გათავისუფლებისკენ და ლაზარის მცხოვრებლებისთვის ჰუმანიტარული დახმარების განწესებისკენ მოუწოდა.

**რომის პაპის შესახებ
მასალები** **იხ. 11 გვ.**

ეს ჩვენი ისტორიაა

გეგრელთა
8 საქმე 9

ღია წერილი ხელისუფლებას!

სახელმწიფოებრივი ცნობიერების დაფიქსირება

**„უჩემოდ ვინ
იმღერათა“!**

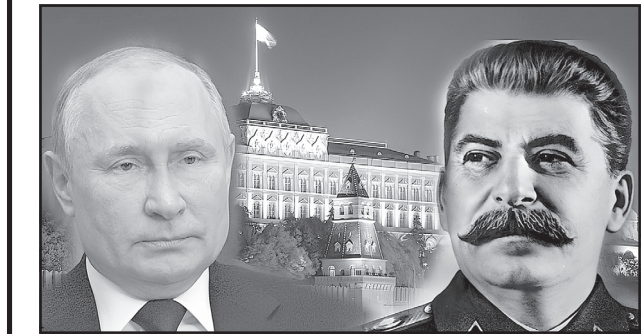

იხ. 2-3 გვ.

უსამშობლოებთან
პატრიოტების რაიონ
სახის კოპაბიტასია
აბსოლუტურად
შეუძლებელია.
აი, მათთან
დაპირისპირებაში
გამარჯვებულ
პატრიოტულ
ქალას ეძება უანსი,
სახელმწიფოებრივი
მრწამსის, უბნების,
ცნობიერების
მატარებელი გახდეს!

პუტინი VS სტალინი – „ჩანაცვლების ოპერაცია“

იხ. 12 გვ.

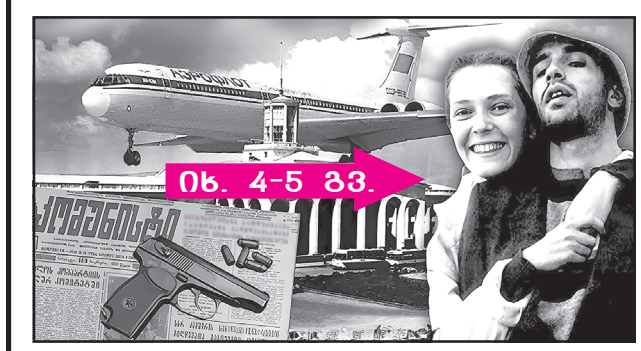
**ვინ ვის
ატყუებს?!**

**ბრინჯივით
დაბნეულ**

**ზურაბიშვილო,
ე, მანდ ფახი
არსად
დაბიძდათ!!!**

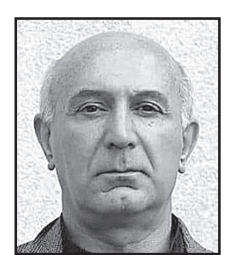
„თვითმფრინავის ბიჭები“ – სიგარეტზე მითების წინააღმდეგ...

იხ. 4-5 გვ.

თქონა ჭადია:
სრუ გმირების
პერსონაჟია
საუბრია
საზოგადო-
ებრივით!

WWW.SAK.GE ელ.ფოსტა: SAK@SAK.GE

შოთა დარბაზილი: **13**
**და ცოტაც,
უნდა მაცალო!**

დიდი გარემოწვევა იყო მათთვის, ვინც მათს დასაცავად იბრძოდა. მათი პოლიტიკური პოზიციები იყო ძალიან სუსტი, რადგან მათი მხარეში არ იყო არცერთი მნიშვნელოვანი პოლიტიკური ფიგურა. მათი პოლიტიკური პოზიციები იყო ძალიან სუსტი, რადგან მათი მხარეში არ იყო არცერთი მნიშვნელოვანი პოლიტიკური ფიგურა.

ეს რომ წავიკითხო, უნდა მესიამოვნებოდა იმის გაგება დიდი პერსონაჟისა, რომ ჩვენ, ქართველები კულტურის პირი ვართ. გულახდილად გავჩვენო, რომ მეს ასე ვუიქრობდი: „მეზობელისა“ შემთხვევითი ხალხი, კულტურის პირი ვართ, აბა, რა! იმან კი კალიან შემთხვევითა, არასახელმწიფოებრივ პირად რომ ჩაგვთვალეს. სამართა-წლიანი სახელმწიფოს მქონე პირი არასახელმწიფოებრივად როგორ მიგვიჩინებოდა, საქართველოს ისტორიის მქონე მგონია თავი, მაგრამ გაღაფნებით ხელახლა, იმ გარემოების პარადიგმის საუბრებზე გაღაფნებულ ჩვენი ისტორიული წარსულისათვის. გაღაფნებულ და... ცაგვე მართალი ყოფილა ვინც მათს დასაცავად იბრძოდა!

საქართველოს სამართლებრივი სისტემის განვითარებაში ქართულ სახელმწიფოს სრული დამოუკიდებლობა მხოლოდ 90-100 წლის განმავლობაში იყო. ანუ მხოლოდ დროს ან მონაკვეთში „ჩვენი თავი ჩვენადვე გავყუდნოდა“. ეს იყო პასუხი გორბასლის, დავით აღმაშენებლისა და მისი მემკვიდრეების მემკვიდრეების პერიოდებში, თუმცა არც ეს იყო ქართული ერის სახელმწიფოებრივობის სრულყოფილი გამოვლინება. ამათ იმიტომ ვაგონებ, რომ ვითვალისწინებ პასუხს გორბასლის წარმომავლობას და დავით აღმაშენებლის მემკვიდრეობისა და მემკვიდრეობის ე.წ. „ოქროს ხანაში“ მიღწეულ მემკვიდრეობაზე ვფიქრობ, რამაც განაპირობა სხვა რამის საფუძვლიდან მონღოლურმა გამოქცეული პალატიდის მიერ საქართველოს სახელმწიფოებრივობის დასაბრუნება. ისტორიკოს-საგანმანათლებლო იმან ეს, ხოლო ვინც არ იმის, ნაიპიტხის იმ. პასუხი მისთვის „ქართული ერის ისტორია“.

როგორ მოხდა, რომ ქრისტიანული სამყაროს აღმოსავლეთის ფორპოსტი, უძლიერესი ქართული სახელმწიფო, ხვარაზმისა და ლტოლვილმა ჯალალედინმა, თავისი ჯარის გადარჩენილი ნაწილით მიწასთან გაასწორა საქართველოს დედაქალაქი თბილისი. ამ ქვეყანაზე უმეზობლო არაფერი ხდება. ამ ტრაგიკულ მარცხსაც ექნებოდა სერიოზული მიზეზი, ალბათ. ჩემი ვარაუდით, გიორგი მესამისა და თამარ მეფის ხანაში შიგნიდან უკვე კარგა გვარიანად იყო მოწყვეტილი აღმაშენებლის მიერ დანერგული სახელმწიფოებრივი მშენებლობა-განმტკიცების პროცესი: გიორგი მესამის არასახელმწიფოებრივმა აზროვნებამ, ქვეყნის სასიცოცხლო ორგანიზმი უცხო ელემენტებით დასაბრუნებდა და თამარის მეფობისას ქვეყნის სასიცოცხლო მერკეტები გაქართველებული უცხოტომელების

სახელმწიფოებრივი სწოებიერების დაფიქსიზი

ხელში მოაქცია. მერე მონღოლები მოვიდნენ და კარგა ხანს დარჩნენ აქ. ისიც უნდა ითქვას, რომ მონღოლთა ბატონობისას, ქართველები დიდი თავდადებითა და მამაცურად იბრძოდნენ დამპყრობელთა ლაშქარში. კონსტანტინე გამსახურდიასი არ იყოს, „მხოლოდ სულელები იბრძვიან სხვის ომში მამაცურად“. მონღოლთა ბატონობის შემდეგ საქართველო დაიშალა. მეფე გიორგი ბრწყინვალემ მცირე ხნით შეაკონია „ერთიანი“ საქართველო, რასაც რაიმე ისტორიული შედეგი არ მოჰყოლია. დავით აღმაშენებლის ქვეყანა სამ ქართულ სახელმწიფოდ დაიშალა – ქართლად, კახეთად და იმერეთად. სამივე სამეფოს ბაგრატიონი მეფეები მართავდნენ, რასაც ხელი არ შეუშლია მათთვის ერთმანეთთან ომში. სამეფოების გარდა, სამთავროებიც წარმოიქმნა, რომლებიც ხან აღიარებდნენ ხოლმე ქართული სახელმწიფოს უპირატესობას, ხან – არა. როგორც ქართლის, კახეთისა და იმერეთის სახელმწიფოთა, ისე ცალკეულ სამთავროთა სუვერენიტეტს ირანი, ბიზანტია (შემდგომში თურქეთი) განსაზღვრავდნენ. ქართულ სახელმწიფოთა და სამთავროთა შორის შინაომები ხშირი იყო; სამთავროთა და საერისთავოთა შორისაც. ამგვარ კონფლიქტებში გარეპატრონები თითქმის არ ერეოდნენ, მაგრამ, თუ მათ ფავორიტ რეგიონს ემუქრებოდა საფრთხე, მაშინ გარეპატრონები ფავორიტებს გაამარჯვებინებდნენ ხოლმე. აი, ასეთი იყო სამეფო-სამთავროების დამოუკიდებლობა და სუვერენიტეტი ჩვენში, რაშიც ამკარად ჩანს ჩვენი ერის არასახელმწიფოებრიობა. ჩვენი ერის არაეროვნულობა და უკუღმართი

პოლიტიკური შეხედულებები, რაც დიდმა ილიამ კარგად გამოხატა ლექსში, ლექსში კი არა – ამოვსინებაში – „მედიდური ერი“ („მტრის ვერცხობი, მოყვრის მგობრი“), ეს ხალხურ ფოლკლორშიც აისახა, რაც უტყუარი დოკუმენტია ჩვენი ისტორიული და ახლანდელი სახელმწიფოებრიობის შესახებ. ერთ მაგალითს დავასახელებ მხოლოდ: ჩვენ გვაქვს პოლიფონიური მუსიკის ნიმუში – სიმღერა „ჩაკრულო“. პოლიფონიური ხალხური სიმღერის უზალო ნიმუშთან ერთად, იგი ჩვენი არასახელმწიფოებრივობის უტყუარი საბუთიც არის. ეს სიმღერა კონსონანსით გააგზავნეს, რათა უცხო ცივილიზაციის წარმომადგენლებსაც გაეგოთ ჩვენი არასახელმწიფოებრივი სიტუაცია. აი, ამ სიმ-

რა არის, ნეტავი ამ ქართული მოვლენის ობიექტური მიზეზი? რომელიც საუკუნეების განმავლობაში არ იცვლება და ყოველ ჯერზე პირვანდელი სახით გაცხადდება ხოლმე: ნიჭი თუ უნიჭობა, გონიერება თუ უგუნდობა, ცოდნა თუ უცილობა? არც ერთი! ამის მიზეზი მხოლოდ უსაფუძვლოდ მაღალი თვითშეფასებაა. ამაზე მეტყველებს ათადან-შაბადან დამკვიდრებული გაკვირვება-მოთხოვნა: „უჩემოდ ვინ იმღერეთა“? იმის დამამტკიცებელი მაგალითების ძებნა (ანდა, ძებნა რად უნდა!) წარსულში არ არის არც საჭირო და არც აუცილებელი. ჩვენ რომ არასახელმწიფოებრივი ერი ვართ დღემდე, ამის ნათელი მაგალითია ჩვენი ახლანდელი „დამოუკიდებლობა“...

დიდი წერილი ჩვენი სახელმწიფოს მაღალჩინოსნებს

ლერის ტექსტი: „ხილისთავს შევეკრათ პირობა, ჩვენ გავხდეთ ღვილილი ძმანია, ჩვეულებით მუხრან ბატონსა, თავს დავანგრიოთ მანია“. მუხრან ბატონები სამეფო გვარისა და ოჯახის წარმომადგენლები – ბაგრატიონები იყვნენ. უამრავი მტრით გარემორტყმულ ხალხს, სხვა საფიქრალი არ ჰქონდათ და თავიანთი პატრონისა და ომებში წინამძღოლის სასახლისა, თუ ციხის დაქვეყნა-განადგურებაზე ფიქრობდნენ? აბა, ასეთი ხალხი სახელმწიფოს შექმნიდა? მეტი არაა ჩვენი მტერი! ვერც შექმნეს! ვერც მაშინ, როცა რუსეთის იმპერიაში ანტირუსულმა, მოღმევიკურმა რევოლუციამ გაიმარჯვა და რევოლუციის (ანუ სახელმწიფოებრივი გადატრიალების) შემდეგ არცერთი რუსი არ იყო სამტრია რუსეთის მთავრობაში, მხოლოდ ებრაელები და ერთი ქართველი, ისიც მათთვის სხვანაირი თანამდებობაზე, სამავიეროდ უკიდევანო გენიოსი! ამ გადატრიალების შემდეგ ქართველებს მხოლოდ დაცვათ თავზე დამოუკიდებლობა, რაც, ცხადია, ქართველებმა სახელმწიფოს შექმნისთვის ვერ გამოიყენეს. ისტორია ერთი-ერთში მეორდება, მუდამ! 1990 წელს ისევ დავატყდა თავს დამოუკიდებლობა, როგორც 1918 წელს.

1990 წელს ისევ დავატყდა თავს დამოუკიდებლობა, როგორც 1918 წელს. 1918 წელს მაშინდელი მთავრობის საშინაო და საგარეო პოლიტიკა ისეთივე ირაციონალური იყო, როგორც 1990 წელს. ნოე ჟორდანიას მთავრობამ მაშინ (1918 წელს) სტრატეგიული მგობრობა დასამარცხებლად განწირულ გერმანიასთან სცადა, 1990 წელს ჩვენმა ხელისუფლების მესვეურებმა, ასევე, დასაღუპად განწირულ ჯოხარ დუდაევთან დაამყარა სტრატეგიული კავშირითიერთობა! სახელმწიფოებრივი აზროვნების ნიშანწყალი თუ სწავის პირველი რესპუბლიკისა თუ მეორე(?) რესპუბლიკის ან საშინაო, ან საგარეო პოლიტიკაში? სახელმწიფოს ერთ-ერთი მთავარი ატრიბუტი – ჯარი თუ შექმნის ნეტავი, ან მაშინ (1918 წელს), ან ახლა (1990-იან წლებში), მტერი არაა მეტი! რატომ, ვითომ? ქართველები ხომ მეომარი და მამაცი ხალხია! კი, ასეა, მაგრამ ქართველი ქართველს ვერ დაემორჩილება. ეს ყველაფერში ჩანს! ამას გარდა, ქართველებს ჯარისკაცობის საფეხურის გამოტოვებით უნდათ, გახდნენ გენერლები, ან, უარეს შემთხვევაში, პოლკოვნიკები! ამიტომ იყო, რომ საქართველოს პირველი რესპუბლიკის ჯარში, ერთ ჯარისკაცზე სამი პოლკოვნიკი და ორი გენერალი მოდიოდა. მე შეიძლება ცოტას ვაჭარებ, მაგრამ გენერალ კვინიტაძის მემუარებში დაახლოებით ასეთივე მდგომარეობაა ასახული.

1918 წელს გაუძღვლი მთავრობის საშინაო და საგარეო პოლიტიკა ისეთივე ირაციონალური იყო, როგორც 1990 წელს. ნოე ჟორდანიას მთავრობამ მაშინ (1918 წელს) სტრატეგიული მგობრობა დასამარცხებლად განწირულ გერმანიასთან სცადა, 1990 წელს ჩვენმა ხელისუფლების მესვეურებმა, ასევე, დასაღუპად განწირულ ჯოხარ დუდაევთან დაამყარა სტრატეგიული კავშირითიერთობა! სახელმწიფოებრივი აზროვნების ნიშანწყალი თუ სწავის პირველი რესპუბლიკისა თუ მეორე(?) რესპუბლიკის ან საშინაო, ან საგარეო პოლიტიკაში?

ხელისუფლებაში მოვიდნენ გადამტრიალებლები და დაიწყეს მხედრობის, ანუ ერთ-ერთი გადამტრიალებლის პირადი ჯარის თარეში! რა ჯარი?! ეს იყო ყოველგვარი სახელმწიფო კანონის არმქნობი, იარაღის მოყვარული ბიჭების შემთხვევითი გაერთიანება, რომელიც მხოლოდ ნაწილობრივ ემორჩილებოდა თავის ფორმალურ ლიდერს, ე.წ. ავტორიტეტს. გადამტრიალებლები მალე მიხვდნენ, რომ ქვეყანა უღელში ხარბებდნენ ურემი არ არის და მას მართო მუშითა თუ ავტომატით ვერ მართავ. იფიქრეს და გადაწყვიტეს, რომ ქვეყნის მმართველად მოეწვიათ სამტრია საქართველოს ყოფილი უფროსი და შემდეგ კი სამტრია კავშირის საგარეო საქმეთა ყოფილი მინისტრი, ანუ ამ დიდ ქვეყანაში ხელისუფლების მეორე პირი. ჩამოიყვანეს კიდეც! მას ხომ არასოდეს უფიქრია დამოუკიდებელ ეროვნულ სახელმწიფოზე, ის ხომ მეფროვნული ქვეყნის ერთერთი წარმატებული ორგანიზატორი იყო! მაშ, რატომ ჩამოიყვანეს იგი არჩეული პრეზიდენტის დამამხობლებმა? ეროვნული სახელმწიფოებრიობის შეგნების ნიშანწყალი არც მათ ეტყობოდათ. ახალი „ხელმწიფე“ ახალი ევროპის არმტყაპრობას იჩვენებდა და ხშირად შეგნახნებდა ხოლმე, რომ მივიყვანი და გუმი (აშშ-ს სახელმწიფო მდივანი და პრეზიდენტი), აგრეთვე გენერალი (გერმანიის საგარეო საქმეთა მინისტრი) ჩ-

პაატა გურჭულაძე „ქუჩის ბერი“ გამგზავრა. კი არაა ის უკურთხავია, ისა, თვითმარქვი ბერი გამგზავრა. როგორც სალომეა თვითმარქვი პრაზიფანტი. ამ „ქუჩის ბერმა“ იფიქრა, ალბათ, ამ დღითიღა მსირაფაა ხალხის რაოდენობა და მოდი, დავაფიცავ რაღასაზეო და... რაზე დავაფიცავო, უკითხავთ. უნა ხოვ თვითგამოსცადავალი ბერი ხარო. დედას დავაფიცავო. — მიუგინა გაგონაველი.

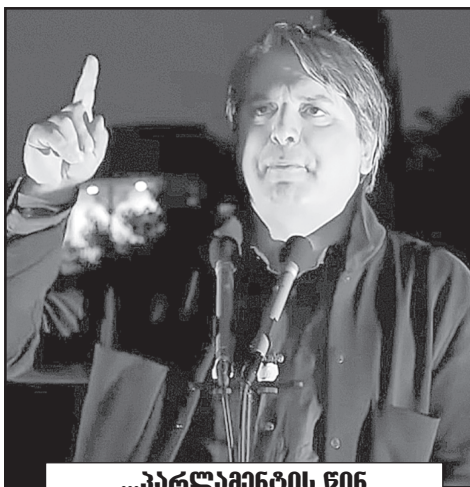
მი გვგონებოდა არიანო, პაატა ისე აგონებდა, როგორც ახლანდელი ქვეყნის მეთაურები აგონებდნენ სტრატეგიულ გეგმებზე. ისინი, ან უნაენი განა ტყუოდნენ, ან, ტყუიან, მათ ბაქათა ასე ჰქონდათ: ეროვნულ-სახელმწიფოებრივ განვითარებაზე არ აქვთ და იმითიღა ეროვნულ-სახელმწიფოებრივი შეგნება რომ ჰქონოდათ, არც ერთი იმყოფა განვითარება, გეგმავდა და გეგმა გეგმავდა არიანო და არც გეგმავდა რაიმე იმყოფა აგონებდა აგონებდა სტრატეგიულ პარტნიორად!

სახელმწიფოებრივი ცნობიერების არარსებობაზე (ან, დეფიციტზე) მეტყველებს ის უდავო ფაქტებიც, როდესაც ქართველი არაერთი მაღალ თანამდებობაზე, შეთავაზების შემთხვევაში, უარს არ ამბობს! ავერ ახლახან არ იყო, როდესაც ავად-დაცვის მინისტრის პოსტი, მაშინ, ერთი ავტორიტეტული გაზეთში, გამოქვეყნდა პასკვილი „თინა ამირსპასალარი“, რადგან ამ „ამირსპასალარმა“ ისე იცის სამხედრო საქმე, როგორც გეგმავდა იოლად არევაძემ იყოდა ტაღლიდური ენის გრამატიკა. ისე, ეს ყოველთვის ასე იყო ჩვენში. მაგალითად, მარაბდის ბრძოლაში ქართული ჯარის სარდლობა მეფე თეიმურაზ მეორემ იკისრა, მაშინ, როდესაც იქ გიორგი სააკაძე იყო. არც მისი რჩევები გაითვალისწინა ომის უცოდინარმა მეფემ „პოეტმა“. მეფეს რომ არ ეცნებოდა სახელმწიფოებრივი ცნობიერება, სხვებს რაღა მოეკითხება? განა არ იყოდა თეიმურაზმა, რომ მის გვერდით „ომის ღმერთი“ — გიორგი სააკაძე იდგა, მაგრამ... ამიტომაც დავმარცხდით მარაბდის ბრძოლაში სასტიკად!

ქართველების „პროფესიულ კომპეტენტურობაზე“ ერთი ქართული ანგელოტი ღალატებს: სამსახურის მაძიებელ ჩვენს თანამემამულეს ეკითხება საკონკურსო კომისიის წევრი: პიანინოს დაკვრა თუ იყით, ბატონო? მეცოდინება, ალბათო, — პასუხობს კონკურსანტი!

ასე იყო და ასეა დღემდე! არასახელმწიფოებრივების ნიშანია ესეც!

არასახელმწიფოებრივობის ქრისტო-მათიული გაგებითი ის პრაგმატული საკრთმსტო აქცეზია — ის უაზრო დგომაა რუსთაველის გაგონება და სხვაგანაც, რაც ყოველ დღე-ღამე მიმდინარეობს პარლამენტის წინ (და სხვაგანაც!) 2024 წლის ოქტომბრიდან დღემდე და კახა არ იცის როდის დამთავრდება იგი. დედაქალაქის მთავარი გაგონების მფლობელად გადაეცემა. ხშირად შეკრებილი ხალხი რომ არ ყოფნის გაგონების გადაკეცვას, ათი ქალი ერთმანეთს ჩაკეციან ხალხს და გადდიგადდონ გადაღობაზე გაგონის. გიჟი უნდა იყოს ვინაა მდლოდი, მან-

...პარლამენტის წინ შეკრებილი ახალგაზრდებს მიტინგის წამყვანმა რატი ამაღლოვამ ასეთი რიტორიკული კითხვით მიმართა: სად არის თქვენი სამოქმედო, თქვენი მოქმედებითი სახლი? ეპროპაშიო. — იგადავს რუსთაველზე შეკრებილებმა.

ქანა რომ დააჯახოს და გაეყვიტოს ეს უნაყოფო „პაჭვი“, პოლიცია კი ვერ გადებს ამ ათიოდე გოგონის გადაღობას ტრუშტარზე იმის მიხედვით, რომ გეგმავდა იმის დაგეგმვად ჩათვლიან აგგვარ მოქმედებას უსწრებით საუბრით, თუ ქვეყანაში შეიმთხვევით, თვითმანერად შემოტრიალებული უსწრებით „კოლიტიკოსებში“.

ეს თუ დამოკრამაია, აგნაიონი დემოკრამიის დედაა!..

ვინ ღვანან ამ სადღედადის სადგომზე? „ოპოზიციონერი“ ვაი-უი „პოლიტიკმაკები“, სტუდენტები, რომლებსაც არც არაფერი უსწავლიათ და არც არაფერს ახლა სწავლობენ, სკოლის უმცროსი და უფროსკლასელები, მაგრამ ეს არ არის მთავარი. მთავარი ის არის, რომ ისინი უსამშობლო სუბიექტები არიან, რაც საძოვარზე მიშვევულ ნახირს ჰგავს. ამას მე კი არ ვამბობ, თვითონ ამბობენ: **ერთხელ პარლამენტის წინ შეკრებილი ახალგაზრდებს მიტინგის წამყვანმა რატი ამაღლოვამ ასეთი რიტორიკული კითხვით მიმართა: სად არის თქვენი სამშობლო, თქვენი მშობლიური სახლი? ევროპაშიო, — იმდღეს რუსთაველზე შეკრებილებმა.**

ვინმე (ალბათ, უცხო) შეიძლება იფიქროს, რომ მაშინ იქ ფსიქიატრიული კლინიკიდან გამოქცეულები იდგნენო. არა, ბატონო, ისინი გი-

ჟები არ არიან, იმათ მართლა ჰგონიათ, რომ ევროპელები არიან და გარემოების გამო არიან აქ ჩარჩენილები. სრული უეცრები რომ არიან, არც ეს არის მათი ბრალი, ამაზე გვერე მაქვს ნალაპარაკები და აღარ გავიმეორებ. ამათ, იმ მიტინგის წამყვანთან ერთად, სახელმწიფოებრივი მენტალიტეტის ნასახივ არ ემჩნევათ.

ახლანდელ ხელისუფლებას ხშირად ვაქვთ იმ პოზიციების გამო, რასაც ისინი გამოსატანად და როგორც იმეფიან, რადგან წინა წლებთან შედარებით მათ დიდი ნაბიჯი გადადგას ეროვნულ-სახელმწიფოებრივ განვითარებაში. სწორედ იმით, რომ მათი მხარდაჭერი ვარ, შენგნებო უნდა გამოვთქვა იმ იმედით, რომ იქნება ჩვენს გახსდეთ სახელმწიფოებრივი ერთი, კულტურის ერთი ერთად!

სახელმწიფოებრივების ერთ-ერთი უმთავრესი ნიშანია სამართლებრივი წესრიგი, მისი დაცვა ყოველგვარ ვითარებაში. როგორც ძველი რომაელები ამბობდნენ:

„თუნდაც ქვეყანა დაიძვს, კანონი უნდა აღსრულდეს! როცა ეს დაიძვს, როგორცაა, რომის სამართალს დაიძვს!“

ჰო, და, რამდენიმე თვის განმავლობაში ავკარად სახელმწიფოს მფრავის დაფინანსებითა თუ მოწყვეტით, დღე და ღამე იმართება უსამართლო მიტინგო-დემონსტრაციები, რაშიც უცხო ქვეყნების ელჩები თუ მაღალი რანგის პოლიტიკოსებიც მონაწილეობენ; იმ, სადაც პოლიციას აგარი და უნაყოფო დედაცვების ემენა, იმ სახელმწიფოებრივობა მხოლოდ ეგონების სახით არსებობს.

იქ, სადაც რომელიღაც თეატრის რეჟისორი, თანაც სახელმწიფო თეატრის, სახელმწიფოს ემეურება, თუ ამა და ამ პატიმარს არ გაათავისუფლებს დღესვე, მთელ დასს გამოვიყვან გარეთ და რაც მოვიკით, თქვენს თავს დააბრალეთ; ამ კაცს, ან უნდა უშუქრნალოთ, ან, კოლექტიურად უნდა ვიცინოთ, იმ რეჟისორის გარეშე, რა თქმა უნდა. ეს მაშინ, თუ სახელმწიფოებრივი ცნობიერება „ოღნავ მინც ელვა-რებს“ ჩვენში.

ერთ სასაცილო ამბავსაც გავიხსენებ და მერე დასვენას გავაკეთებ (დიდ ისტორიულ მოვლენებს დიდად სასაცილო ამბები ახლავს ხოლმე).

ამ უვადო (და უაზრო) მიტინგობაში „ქუჩის ბერი“ გამოჩნდა რუსთაველზე. ეს „ბერი“ ადრე მსოფლიო ბანის პრეტენზიის მქონე ყოფილა და ახლა, რახან მსოფლიო მასშტაბით ვეღარ ბანობს, ადგილობრივ ფანოლებს თუ მოზანს რაღაცას, თორემ არის ისე უსაქმოდ და ბერობა განუგნახავს. რახან რომელიმე ხევისმერი ვერ გამხდარა, რუსთაველზე სადღეღამისო მიტინგის ბერობა უკისრია, ანუ „ქუჩის ბერი“ გამხდარა. კი არავის უკურთხებია, ისე, თვითმარქვია ბერი გამხდარა, როგორც სალომეა თვითმარქვია პრეზიდენტი. ამ „ქუჩის ბერმა“ იფიქრა, ალბათ, აქ დღითიღა მცირდება ხალხის რაოდენობა და მოდი, დავაფიცებ რაღაცაზეო და... რაზე დავაფიცებო, უკითხავთ, მენ ხომ თვითმარქვია ბერი ხარო. დედას დავაფიცებო, — მიუგინა გამოსავალი.

მე იმ დავიციების ცერემონიას ვუცქირე, უარესს რას ნახავდა კაცი. როგორ შემეცოდა ეს

„ქუჩის ბერი“, ვერ წარმოიდგენთ. მისულები სადმე ბიბლიოთეკაში და „ხევისმერი გოჩა“ მაინც ნაკითხა და დამწყალობლობის ტექსტი მაინც ესწავლა...

ეჰ! ყველა საქმეს ცოდნა უნდა! ლირიკა გვერდზე გადავდეთ!

დღეს ყველას რომ პირზე ავერია დიდი ილიას ანდერძი შეგონება: „სამი საუნჯე დავგერჩა წინაპართაგან — მამული, ენა, სარწმუნოება“, — რატომ არ ვიცავთ მას, სახელმწიფოებრივი ერთი თუ ვართ? რატომ მიმდინარეობს უმოწყალო ძალადობა ჩვენს მშობლიურ ქართულ ენაზე? უამრავი მაგალითიდან მხოლოდ ერთს შეგახსენებთ: ტელეეკრანიდან თუ სამთავრობო ტრამუნებიდან, პარლამენტიდან, თუ საქმიანი შესვედრებიდან გახსიარდა წელთაღიგებების სრულიად გამაოგნებელი ნოვატა: 2024 წლის ასეთი ნაკითხვა: **„ოცო ოცდაათი წელი“**. რა იდიოტიზმია ეს, რომელიც ვილავ-ვილავების ბავიდან კი არა, მინისტრების, პარლამენტარების, პოლიტიკოსების ბავეთაგან ისმის და არავენ ხმას არ იღებს, რადგან ეს სრული უეცრება პროგრესული მოვლენა ჰგონიათ, ალბათ! სად არის აქ სახელმწიფოებრივების შეგნების ნიშანწყალი?

მე ახლანდელი ხელისუფლების ბოლოდროინდელი რიტორიკა იმის იმედს მაძლევს, რომ ერთი საუკუნო (მრავალათასწლიანი!) გამოცდილება გავუზიარო, უფრო კი — შევთავაზო:

ახლა თქვენ (და ჩვენი) გაქვთ შენსი იმისა, რომ ჩვენი ერთი სახელმწიფოებრივი ვართ ვიქცეთ. აი, როგორ: (მე ამ პროცესის ტექნოლოგიაზე არ ვილაპარაკებ, ეს ცალკე საუბრის საგანია. ამ მხოლოდ მარტოვე ფორმულას შემოვთავაზებთ) ახლანდელი ხელისუფლების „ოპოზიციამ“, ანუ უსწრებით აგნატურა, გახსნაღებული უსამოქმედო არ წარმოადგენს იმ ძალას, არც პოლიტიკური მიზნებით, არც მრწამსით, არც დინამიკაში, არ წარმოადგენს იმ ერთობას, რომელთანაც შეიძლება შეთანხმება, რაიმე სახით მოლაპარაკება და კონსენსუსი. ამიტომ ჩვენ, ქართველები საშუალოდ უნდა გავითმოდეთ მათ: უსამოქმედოებთან პატივითაა რაიმე სახის კოჰაბიტაცია ახსოვსტურად შეუძლებელია. აი, მათთან დაპირისპირებაში გამარჯვებულ პატივითულ ძალას ეძნება მანო სახელმწიფოებრივი მრწამსის, შეგნების, ცნობიერების (მენცალიტეტის) გატარებალი გახდეს!

ეს ასე იქნება, როცა იქნება: ახლა, თუ ახი წლის შემდეგ!

ზურაბ ცუცქერიძე, ბანათლების მმნიერებათა (პედაგოგიის) ლოქტორი, ჰუმანური პედაგოგიის საერთაშორისო ასოციაციის წევრი, იაკობ გოგებაშვილის ღირსების ორდენის კავალერი. ბელ. 555 56 75 37

უსამოქმედოებთან პატივითაა რაიმე სახის კოჰაბიტაცია ახსოვსტურად შეუძლებელია. აი, მათთან დაპირისპირებაში გამარჯვებულ პატივითულ ძალას ეძნება მანო სახელმწიფოებრივი მრწამსის, შეგნების, ცნობიერების (მენცალიტეტის) გატარებალი გახდეს!

1983 წლის 18 ნოემბერს საბჭოთა კავშირიდან თავის დაღწევის მიზნით 7 ქართველის მონაწილეობით გაიტაცეს თვითმფრინავი TU-134. სამგზავრო თვითმფრინავი თბილისიდან გათუშა უნდა გაფრენილიყო. თვითმფრინავში 57 მგზავრი იმყოფებოდა, ხოლო ეპიკაში 7 პაციენტს შედგებოდა.

შვიდკაციანმა ჯგუფმა მოახერხა თვითმფრინავში იარაღის შეტანა. ისინი გათუშა და-

ვებამდე თვითმფრინავის უახლოეს კაპიტალისტურ ქვეყანაში გატაცებას გეგმავდნენ. მაგრამ გამტაცებელთა გეგმები მკვეთრად შეიცვალა, როდესაც აღმოაჩინეს, რომ თვითმფრინავი ისევ თბილისის აეროპორტში დაეშვა. ამ ტერორისტული აქტის შედეგად სულ 7 ადამიანი დაიღუპა – ორი პილოტი და ერთი ბორტგამცილებელი, ორი მგზავრი და ორი გამტაცებელი.

1984 წლის 3 ოქტომბერს, ოთხშაბათს, 17:05 საათზე განაჩენი კახა ივერიელის, პაატა ივერიელის, გეგა კობახიძისა და მამა თეოდორეს მიმართ, შესრულდა! მათი შეწყალება არ მოხერხდა. ისინი დახვრიტეს. რაც შეეხება თინა ფეტვიშვილს, ის შეინაღეს. ამ საზარელ დანაშაულთან მიმართებით საზოგადოებრივი აზრი დღესაც ორად არის გაყოფილი. ნაწილი თვლის, რომ ისინი ტერორისტები იყვნენ, ნაწილი კი ფიქრობს, რომ გმირები იყვნენ, რადგან გაურბოდნენ სამტრია წყობას.

და, იყვნენ თუ არა ტერორისტები? – თვითმფრინავის გატაცება რა თქმა, უნდა ტერორისტუ-

ლი აქტია, როდესაც შენი თავისუფლებისთვის უდანაშაულო ადამიანების სიცოცხლეს სწირავ, ესეც დანაშაულია. გაიტაცეს თვითმფრინავი, მოკლეს პილოტის ჩარტყმით მგზავრი, მოკლეს მფრინავი ანზორ ჯედი, მოკლეს ბორტგამცილებელი ვალენტინა კურტიკოვა, თბილისში დაჯდომის მერე არ დანებდნენ, რასაც იერიში და კიდევ მსხვერპლი მოჰყვა. დაიჭრა და მოგვიანებით გარდაიცვალა ინსპექტორი გუგა შარბათიანი. ასევე გარდაიცვალნენ მგზავრები სოლომონია, აზოიანი, ჩვიდმეტმა მგზავრმა სხეულის მძიმე დაზიანება მიიღო. თავდაშესხმელთა ჯგუფის წევრმა დავით მიქაბერიძემ თავი მოიკლა. ცხადია, სიკვდილით დასჯა არასდროს არ არის გამართლებული და მეტიც – საშინელებაა, მაგრამ მაშინ სასამართლომ მიიღო ის გადაწყვეტილება, რასაც მაშინდელი სისხლის სამართლის კოდექსი ითვალისწინებდა.

for.ge მფრინავი ანზორ ჯედიას ქალიშვილს თეონა ჯედიას ესაუბრა.

„თვითმფრინავის ბიჭები“ – სიგარეტულ პითების წინააღმდეგ...

– თეონა, რას ნიშნავს თქვენს მესიერებაში „თვითმფრინავის ბიჭები“? რა მოხდა 1983 წლის 18 ნოემბერს? რა იყო მათი მიზანი? თეონა ჯედი: მე ყოველთვის ვცდილობ ვისაუბრო ფაქტებით, რომელიც გამყარებულია მტკიცებულებებით, ვინაიდან ვცდილობ, შემდგომი ინტერპრეტაციისთვის სიცრუე მაქსიმალურად შევამცირო.

ფაქტი, რეალობის სწორ შეფასებაში გვეხმარება. შეიარაღებული ჯგუფი, შემადგენლობით: მსახიობი გეგა კობახიძე, სტუდენტი დავით მიქაბერიძე, მხატვარი სოსო წერეთელი, ექიმი კახა ივერიელი, ექიმი პაატა ივერიელი, მხატვარი გია ტაბიძე და სტუდენტი თინა ფეტვიშვილი, თავს დაესხა სამოქალაქო ავიაციის საქართველო სამმართვე-

თეონა ჯედი: სრუ გამირაბის ჰეროიზაცია საუბრითა საზოგადოებისთვის!

ლოს „ტუ 143ა“ თვითმფრინავს, მისი ხელში ჩაგდებასა და საზღვარგარეთ გატაცების მიზნით, რომელიც 57 მგზავრთან ერთად მიფრინავდა მარშრუტით: თბილისი-ბათუმი-კიევი-ლენინგრადი.

– როგორც ვიცი, თქვენ გაცნობით ამ საქმეს, რომელიც რამდენიმე ტომისგან შედგება, რას ამბობდნენ გამტაცებლები, როგორ შეიტანეს თვითმფრინავში იარაღი და რა ხდებოდა იქ? არსებობს ეს ცნობები, რომ იყვნენ მედიკამენტის შემოქმედების ქვეშ და ამავე დროს იყვნენ ძალიან აგრესიულები, განსაკუთრებით თინა ფეტვიშვილი...

– 1983 წლის 18 ნოემბრის 15 საათსა და 43 წუთზე თვითმფრინავმა კურსი აიღო ბათუმისკენ. 17 ნოემბერს, თვითმფრინავის გატაცებამდე 1 დღით ადრე, გეგა კობახიძემ და თინა ფეტვიშვილმა იქორწინეს. წვეულებას ესწრებოდა თბილისის აეროპორტის საერთაშორისო სექტორის თანამშრომელი ანა ვარსიშვილი, რომელიც, სწორედ, მე-

ორე დღეს მორიგეობდა. 18 ნოემბერს ანა ვარსიშვილის ხელშეწყობით საქორწინო მოგზაურობაში მიმავალმა ახალდაქორწინებულებმა მეგობრებთან – დავით მიქაბერიძესთან, სოსო წერეთელთან, ეკა შალუტაშვილთან და ანანო მელიკასთან ერთად „ინტურისტის“ სამსახურებრივი გასასვლელი სპეკონტროლის გარეშე გაიარეს.

ასე აღმოჩნდა თვითმფრინავის სალონში „T“ ტიპის 2 პისტოლეტი, „ნაგანისა“ და „რევსტერის“ ტიპის 2 რევოლვერი და 2 სასწავლო ტიპის ხელყუმბარა. 16 საათსა და 13 წუთზე კახა ივერიელი თავისი ადგილიდან ადგა და სოსო წერეთელთან ერთად გაემართა პილოტთა კაბინისკენ, მისცა ამით დანარჩენ წევრებს ეკიპაჟზე თავდასხმის ნიშანი. პაატა ივერიელმა სალონის მეორე რიგში მჯდომი მგზავრი, სოლომონია, შეცდომით მიიჩნია საპერო ხომალდის გამცილებელ მილიციის თანამშრომლად, რის გამოც ძლიერად ჩაარტყა შამპანურის ბოთლი თავში, ხოლო გია ტაბიძემ „ნაგანის“ სის-

ტემის რევოლვერიდან ესროლა სოლომონიას და ადგილზე მოკლა იგი. კახა ივერიელი და სოსო წერეთელი შევიდნენ ბორტგამცილებელთა სალონში, საიდანაც ცდილობდნენ პილოტების კაბინაში შეღწევას.

კახა ივერიელი მოითხოვდა ბორტგამცილებელი ვალენტინა კურტიკოვასგან სატელეფონო კავშირით გადაეცა პილოტებისთვის მოთხოვნა გაფრენილიყვნენ თურქეთში. ამასობაში სალონიდან კურტიკოვასთან გია ტაბიძეც შეიჭრა და სიკვდილის შეუქარით უზრძანა მას, ბორტგამცილებლებისათვის დაწესებული ნიშნით დაეკავებინა პილოტების კაბინის კარზე, რაც ამ უკანასკნელმა შეასრულა; კაბინის კარი გააღო საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სამმართველოს მფრინავ-მტურმანთა რაზმის ინსპექტორმა შარბათიანმა.

– ვინ ესროლა თქვენს მამას და როგორ ვითარებაში გარდაიცვალა ის? – კახა ივერიელმა რევოლ-

თვითმფრინავის გატაცებას ისინი 2 წლის განმავლობაში გეგმავდნენ, განიხილავდნენ გეგმას, გადისვლას, თუმცა საბოლოოდ თვითმფრინავით წასვლა არჩიეს, სპარაუდოდ. გაგზავნა ბიჭების ნაწილი საზღვარგარეთ ნაყოფის იყო. მაგრამ, როგორც სასამართლოც თავად აღიარეს, დასავლეთში სხაურით შესვლა იმ დასაშვანდრებლად, ათ უფრო მეტ შესაძლებლობას აძლევდა.

**საერთოდ, თვითმფრინავის გატაცება ნებისმიერი ქვეყნის სამართლით
გარდასაღებ აქტად ითვლება. ნებისმიერი ადამიანის თავისუფლება
სწორედ იმ სრულდება, სადაც მეორე
ადამიანის თავისუფლება იწყება.
ამ გზის სადავოს არაფერია.**

ვერი „რეესტერი“ თავზე მიაბჯინა პილოტ-ინსტრუქტორ ახმათგერ გარდაცხადეს და უბრძანა მას, შეეცვალა კურსი – გაფრენილიყო თურქეთში. ამ დროს ტაშიძემ ესროლა ბორტმექანიკოსს, მამაჩემს ანზორ ჭედიას და ის სასიკვდილოდ დაჭრა. პილოტთა კაბინაში მყოფმა ეკიპაჟის მტურმანმა ვლადიმერ გასოიანმა თავისი ტაშელური იარაღიდან გახსნა ცეცხლი, რის შედეგად გია ტაშიძე ადგილზე იქნა მოკლული, ხოლო სოსო წერეთელი და კახა ივერიელი დაიჭრნენ, ამ დროს პილოტებს მიეცათ კაბინის ბლოკირების საშუალება. სროლის შედეგად ეკიპაჟის წევრთაგან დაიღუპა ბორტმექანიკოსი ანზორ ჭედი, ბორტგამყალი ვლადიმერ კურტიკოვა, დაიჭრა და მოგვიანებით გარდაიცვალა ინსპექტორი გუგა შარბათიანი.

18 ნოემბერს 16 საათსა და 40 წუთზე, აფრენიდან 57 წუთის შემდეგ, თვითმფრინავი თბილისის აეროპორტში დაბრუნდა. დარწმუნებულმა, რომ თვითმფრინავის გატაცების გეგმა ჩაიშალა, დაეით მიქაბერიძემ თავი მოიკლა. ყელში დაჭრილი სოსო წერეთელი სისხლისგან დაიწალა და გარდაიცვალა. თავდაშლემდეგმა გამოიჩინეს განსაკუთრებული სისასტიკე, არ გაათავისუფლეს ბავშვები, აგრეთვე მიიმეღა დაჭრილი ადამიანებიც კი, რომელთა გადარჩენა, ალბათ, ჯერ კიდევ შეუძლებელია. 19 ნოემბერს დილით 06:55 წუთზე რუსეთიდან საგანგებოდ ჩამოფრინდა სარკ-ის სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტის სპეცდანიყო „ალფა“, რომელსაც გენერალ-მაიორი გენაი ზაიცივი ხელმძღვანელობდა. იერიშის დაწყებამდე, გამტაცებლებთან მრავალსაათიანი მოლოპარაკება წარმოებდა. გამტაცებლები მოითხოვდნენ თვითმფრინავის ავზის შევსებას და თურქეთში გადაფრენას, სხვა შემთხვევაში თვითმფრინავს ააფეთქებდნენ.

– დღეს, თუ ევითხებით თქვენს თავს, როგორ მომზადდა ტერორისტული აქტი ისე, რომ სამტოთა უშიშროებამ ამის შესახებ ვერ გაიგო?

– რაც შეეხება უშიშროებას, როგორც მოგვიანებით გაირკვა, გარკვეული ინფორმაცია არსებობდა, რომ დავით მიქაბერიძე მეგობრებთან ერთად ურთიერთობდა ბალტიისპირელი ორგანიზაციის წევრებთან, რომლებიც თურმე ანტისამტოთა პროპაგანდით გამოირჩეოდნენ, თუმცა ამ ინფორმაციის გადამოწმების

შემდეგ, ის საყურადღებო ფაქტად არ მიიჩნეეს და დამატებითი ღონისძიება არ დაგეგმილა. სამხუხაროდ, უშიშროების თანამშრომლების ნაწილმა, ამის შესახებ 1983 წლის 18 ნოემბრის ღამეს გაიხსენეს, როდესაც გამტაცებლებში დავით მიქაბერიძის გვარი დასახელდა.

მნიშვნელოვანია, რომ 2000-ანი წლების დასაწყისში, როდესაც საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის დეპარტამენტს ICAO-ს დელეგაცია სტუმრობდა, ეს ინციდენტი თავიდან გაიხსენეს და ის შეფასდა, როგორც სამტოთა საქართველოს უშიშროების სამსახურის მხრიდან, საკუთარი მისიის მიმართ არაპროფესიონალური დამოკიდებულებით გამოჩენილი.

ამ შეფასებას ემატებოდა დეპუტატების გასასვლელიდან იარაღის თავისუფლად შეტანა ბორტზე, რაც, როგორც შევით მოგახსენეთ, პირა-

დი ნაცნობობით მოგვარდა. ეს ფაქტი გასაკვირი არც უნდა იყოს, ვინაიდან სამტოთა საქართველოსთვის პროტექციონიზმი, ნეპოტიზმი სრულიად ორგანული მოვლენა იყო. რაც შეეხება იარაღს, ის შავ ბაზარზე იყიდებოდა. ამ შემთხვევაში, თუ სწორად მახსოვს, საქმის ოქმებიდან გამომდინარე ჩანდა, რომ სწორედ შავ ბაზარზე იქნა შეძენილი იარაღი – ერთი ცალი 100/150 მანეთის ფარგლებში.

– ამ ისტორიაში რა როლი აქვს სასულიერო პირს, რომელიც რამდენიმე თვის შემდეგ დააკავეს და რომელიც ცდილობდა, საკუთარ თავზე აეღო დანაშაული, რომელსაც სხვათა შორის სასამართლომ დასცინოდა დააკავეს...

– საქართველოს უმაღლესმა სასამართლომ ასევე გაასამართლა პირი, რომელიც 18 ნოემბერს არ იმყოფებოდა თბილისი-ბათუმი-კიევი-ლენინგრადის რეისზე. თეიმურაზ ჩიხლაძეს (მამა თეოდორეს) ბრალი დასდეს მანდის ხელმძღვანელობასა და დანაშაულის ორგანიზება-დაგეგმვაში. დაკითხვის ოქმების მიხედვით, მღვდელი თეოდორე აღიარებს, რომ იმ მოსწონდა

სამტოთა წყობა და, რომ გადანყევტილი ჰქონდა სამტოთა კავშირიდან გაქცევა, მათ შორის თვითმფრინავის გატაცების გზით. ის ასევე აღიარებდა გამტაცებლებთან კავშირს და გატაცების ორგანიზებაში მონაწილეობას.

მისი დაკავება კი გამტაცებლების ჩვენებების საფუძველზე განხორციელდა. ის სასამართლოზე ყველა დანაშაულს თავის თავზე იღებდა, რითიც სავარაუდოდ, მათთვის სასჯელის შემსუბუქებას ცდილობდა, მაგრამ საქმე სამშობლოს ღალატის და ჯგუფური დანაშაულის მუხლით იხილებოდა. აქედან გამომდინარე, სასამართლომ ის განაჩენი გამოიტანა, რაც იმდროინდელი სამართლით იყო განსაზღვრული.

– დღემდე საზოგადოებრივი აზრი ორად არის გაყოფილი – ნაწილი ფიქრობს, რომ სამტოთა კავშირიდან თავის დაღწევის მიზნით მოხდა თვითმფრინავის გატაცება, თუმცა, ვიცით, რომ ამსოლუტურად ყველა გამტაცებელს შეეძლო ყოველგვარი დამტკიცების გარეშე მაშინ საზღვრის გადაკვეთა, მაგრამ მაინც აირჩიეს ძალადობრივი გზა, რა იყო რეალურად მიზეზი, როგორ ფიქრობთ?

– თვითმფრინავის გატაცებას ისინი 2 წლის განმავლობაში გეგმავდნენ, განიხილავდნენ გეგმით გადასვლასაც, თუმცა საბოლოოდ თვითმფრინავით წასვლა არჩიეს, სავარაუდოდ გამტაცებლების ნაწილი სამტოთა გარეუბანში ნაშთი იყო, მაგრამ, როგორც სასამართლოზე თავად აღიარეს, დასავლეთში ხმაურით შესვლა, იქ დასამკვიდრებლად, მათ უფრო მეტ შესაძლებლობას აძლევდა.

– თვითმფრინავის გატაცება, რა თქმა უნდა, ტერორისტული აქტია, მაგრამ მაინც ამ კონკრეტულ საკითხზე საზოგადოების აზრით თუ ვიმსჯელებთ, ისინი ტერორისტები არ იყვნენ. რატომ შეიქმნა მათგან თავიდანვე გმირობის ისტორიები, რა მიზანი ჰქონდა ამას?

– საერთოდ, თვითმფრინავის გატაცება ნებისმიერი ქვეყნის სამართლით ტერორისტულ აქტად ითვლება. ნებისმიერი ადამიანის თავისუფლება სწორედ იქ სრულდება, სადაც მეორე ადამიანის თავისუფლება იწყება, აქ მგონი სადავოს არაფერია. რაც შეეხება საზოგადოებრივი აზრის პოლარიზებას, ეს პროცესი 90-იანი წლების დასაწყისიდან იწყება, როცა დაინტერესებულმა პირებმა, ახალი ისტორიის დაწერა დაიწყეს. სწორედ მაშინ მოხდა ფაქტების მოშორება და ემოციებზე აგე-

ბული რომანტიული ზღაპრის გამოგონება. ფაქტების ნაცვლად – ალქმები. ამ ტრაგიკული ამბის ზედაპირულმა ტირაჟირებამ იმუშავა და საზოგადოებაში მცდარი წარმოდგენები გააჩინა. წლების განმავლობაში საზოგადოება სიცრუით იკვებებოდა, სადაც შეკითხვის დასმაც არ შეიძლებოდა. შედეგად, მივიღეთ ცრუ გმირები. ჩემი აზრით, საზოგადოება მაშინ არის შემდგარი, როდესაც მას უჩნდება კითხვები და ის მოვლენებს ერთ სიბრტყეში არ აღიქვამს.

სო წერეთლის სახელიც დაარქვეს. თვითმფრინავის მიჭებად წოდებულმა ამბავმა სრულად მოიცვა პოპკულტურა და ხდებოდა მისი მონეტრიცია. ჩემს უკმაყოფილებას კი მუდმივად იწვევდა ფაქტების იგნორირება. რეჟისორს აქვს უფლება, ვისზეც უნდა, რაც უნდა, ის დადგას თუ გადაიღოს, მაგრამ როდესაც ამბობ, რომ შენი წიგნი ნამდვილი ამბავია, ვალდებული ხარ, ისტორია კარგად შეისწავლო, დაზარალებულებს მოუხმინო, რაც ამ შემთხვევაში

**შეპარდნაჲ „ალფას“ საეზრაჲს სვლაჲს
ოპერაციის დაწყების წინ**

– მაგალითად, დათო ტურამვილის რომანი „ჭინების თაობა“ – აგებულია იმაზე, რომ თვითმფრინავის გატაცებას არაერთი სიცოცხლით სავსე ქართველი შეენიარა. წიგნის ორი მთავარი გმირია გეგა კობახიძე და თინა ფეტიაშვილი. 2001 წლის 19 მაისს ქართველმა რეჟისორმა დავით დოლიძემ თავისუფალ თეატრში დადგა სპექტაკლი „ჭინების თაობა“. რეჟისორმა ზაზა რუსაძემ გადაიღო დოკუმენტური ფილმი „მანდიტები“, სადაც გაუქმებულია თვითმფრინავის გატაცებასთან დაკავშირებული საკითხები. გამოვიდა რეჟისორ რეზო გიგინეიშვილის მხატვრული ფილმი „მძევლები“. ანუ, ხდებოდა გამტაცებლებისგან „გმირების“ შექმნა, თანაც ცალმხრივად ხდებოდა ეს ყველაფერი, დაზარალებულების ოჯახთან არ ჰქონიათ კონტაქტი, რაც რეალობისგან არის აცდენილი. ეს რისთვის დასჭირდა?

– დიხ, დაინერა წიგნი, დაიდგა სპექტაკლი, გადაიღეს ფილმი, თბილისში ერთ-ერთ ქუჩას სო-

არასოდეს მომხდარა. წლებია ამ საქმის ძირითად ნაწილს გრიფით „საიდუმლო“ მოხსნილი აქვს და დაინტერესებულ პირებს შეუძლიათ გაცნონ.

– ხომ არ დადგა დრო, რომ გაიხსნას ეს არქივი და საზოგადოებამ იცოდეს სიმართლე?

– ვინაიდან არ ვარ განვითარებული ამ თემაზე საუბრით და ჩემთან დაკავშირებით ცენზურა აქტიურად მუშაობდა, არავის ვეუბნები უარს ინტერვიუზე და ეს ჩემი დამოკიდებულება არ არის განხირობებული მხოლოდ ჩემი პირადი ისტორიით. როგორც ამ ქვეყნის მოქალაქე, ვთვლი, რომ ცრუ გმირების პეროიზაცია საშუალოდ შეუძლებელია. შეგიძლია თავისუფლების სახელით განხორციელებული ცივისსხლიანი ძალადობაც გაამართლო. მიზანი ამართლებს საშუალებას? არ დაგვაინცდეს, რომ საშუალება ყოველთვის განსაზღვრავს შედეგს.

მსაზრბა
თამთა ძარჩაზა

**სრუ გიორგის პერიოზსია საუბო შედეგების მოგანი
საზოგადოებისთვის. იწყება ფუნდამენტური ღირებულებების
დაგახინჯავული აქტა. შეგიძლია თავისუფლების სახელით
განხორციელებული სივსისხლიანი ძალადობაც გაამართლო.
მიზანი ამართლებს საშუალებას? არ დაგვაინცდეს,
რომ საშუალება ყოველთვის განსაზღვრავს შედეგს.**

შალვა პაპუაშვილი: ღიას, ეს ჩვენი სამაგულო ომიც იყო!

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე შალვა პაპუაშვილმა
ფაშიზმზე ბამარჯვების ღელსთან დაკავშირებით
სოციალურ ქსელში პოსტი გამოაქვეყნა

„მოდებ ხელში პალაშს, გაძლევ კითხვას სალასს, გწერთ თქვენში სიმოცხლის მონატრად...“ – 1945 წლის 18 თებერვალს, ფრონტიდან ჩემი დიდი პაპის მოწვევით ეს წერილი გოლო აღმოჩნდა.

9 მაისს საქართველოში ვზეიმობთ გამარჯვების დღეს, 1945 წელს ნაცისტურ გერმანიაზე გამარჯვების აღსანიშნად.

საქართველოდან, ამ გამარჯვებამდე მიმავალ ბრძოლის გზაზე, 300 000 ადამიანი დაეცა, რითაც მოსახლეობის პროპორციულობის მიხედვით, ყველაზე დიდი დანაკარგი მივიღეთ. ეს ფასი ჩვენ და ჩვენმა წინაპრებმა მსოფლიოს უდიდესი ბოროტების წინააღმდეგ ბრძოლაში გადავიხადეთ.

საქართველოში არ არსებობს ოჯახი, რომლის მამა, პაპა, დიდი პაპა არ მონაწილეობდა ფაშიზმის წინააღმდეგ ომში. დღემდე ცოცხლები არიან ომის მონაწილე ვეტერანები.

გასული 80 წლის განმავლობაში, 9 მაისის აღნიშვნა ჩვენს განუყოფელ

ტრადიციად იქცა, რაც დღევანდელ გამრუდებულ ყოფაში ცოცხალი შეხსენებაა იმისა, თუ რანი ვიცავით გუშინ, საღ ვიდევით, რისთვის ვიბრძოდით და რანი ვართ დღეს.

დღეს ჩვენ ვხედავთ ადამიანებს, რომლებმაც ცხოვრების მიზნად გაიხადეს საქართველოს ისტორიის, ჩვენი წარსულის და გამარჯვების დღის დაკნინება. წარსულის გადაზრების საშაბით, მუდმივი აპელირება, თუ რომელია სწორი თარიღი, 9 თუ 8, როგორ

რ უნდა იყოს გამარჯვების დღის დასახელება, შეიძლება თუ არა სტალინის ხსენება და ათასი მსგავსი განწვალება და უქმი მტყეველება მიმართულია მხოლოდ ერთისკენ – მოხდეს არა წარსულის გაზრება, არამედ წარსულის გადაწერა, საბჭოთა კავშირში ცხოვრების გამო დანაშაულის გრძობის გაღვივება და ეროვნული იდენტობის იმგვარი მოშლა, რაც ნოყიერ ნიადაგს შექმნის, უცხო გავლენით, ფსევდოევროპული და ხელოვნურად კონსტრუირებული იდეოლო-

გიის დასამკვიდრებლად.

ადამიანები, რომლებიც პირდაპირ არიან პასუხისმგებლები მართლაც ანტიევროპული, ანტიდემოკრატიული, დანაშაულებრივი რეჟიმის შექმნაზე და ქვეყნის გაუბედურებაზე, ამ იდეოლოგიის მატარებელი სცემდნენ აქტივისტებთან ერთად ცდილობენ 9 მაისის მნიშვნელობის შეცვლას.

9 მაისი არის და იქნება იმ დიდი გამარჯვების დღე, რომელშიც საქართველოს თავისი ღირსეული წვლილი მიუძღვის. ამ წვლილის, ამ მსხვერპლის და ამ გმირობის დაგინწყება და ისტორიის გადაწერა არ მოხდება.

ქართველი ხალხი საკმარისად ძველი, მრავალჭირნახი და ბრძენი ხალხი ვართ იმისთვის, რომ წარსულით ვინმეს ჩვენი მერცხვენა გაუვიდეს. ჩვენი ისტორია მთლიანია. მეღის ავტომატობით რაც გავვივლია, ჩვენმა წინაპრებმა ღირსეულად გაიარეს. ჩვენ მათი შთამომავლები ვართ. ჩვენ ყველანი მხოლოდ საქართველოსთვის ვიბრძოდით და ასევე გავაგრძელებთ.

80 წლის წინ ნაცისტმა ვერძოლით ქერჩიზე და ბერლინშიც, მარუხის უღელტეხილზეც და კოდორის ხეობაშიც. ნაცისტს, რომლის იდეაც მთელი ერების განადგურება იყო. რომ არა ეს ბრძოლა, ჩვენი ერის ისტორიასაც ნაცისტის მუხლუხობები დაუნდობლად გასრესდა. სწორედ ამიტომ იყო ეს ომი ჩვენი სამამულო ომი.

80 წლის წინ ჩვენ გავიმარჯვეთ, მოკავშირეებმა გაიმარჯვეს და მათთან ერთად გაიმარჯვა საქართველო.

გილოცავთ 9 მაისს, ჩვენი გამარჯვების დღეს!“, – წერს პაპუაშვილი.

გიორგი გაგუნიძე: რადიკალური ოპოზიციის ადგილი ხელისუფლებაში არ არის!

რადიკალური ოპოზიციის რეალურად მიიღეს თუ არა ადგილი ოპოზიციის თვითმმართველობის არჩევნებში მონაწილეობას, ამას ქვეყნისთვის და მით უმეტეს, საქართველოს ხელისუფლებისთვის არანაირი

არსებითი მნიშვნელობა არ გააჩნია, – განუცხადა „ქრონიკას“ კულტურის საპარლამენტო კომიტეტის თავმჯდომარე გიორგი გაგუნიძე.

მისივე თქმით, ეს ძალები არიან პირდაპირ დაფინანსებული გარედან და ელოდებიან გარე დაავლებებს, ამის მიხედვით იმოქმედებენ. შესაბამისად, ამიტომ არის გაურკვეველი მათი პოზიციები და მათი პასუხები საზოგადოების წინაშე.

ერთი რამ შემიძლია გითხრათ დარწმუნებით, „ქართული ოცნება“ ემზადება ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებისთვის და ჩვენ დამატებით, მეათე გამარჯვებას მოვიპოვეთ 64-ვე მუნიციპალიტეტში. ნათლად უნდა აღინიშნოს, რომ „ნაციონალური მოძრაობა“ როგორც საპარლამენტო ცხოვრებიდან გავიდა, ასევე უნდა გავიდეს ადგილობრივი თვითმმართველობის დონის მმართველობიდან. მათი ადგილი არ არის ხელისუფლების არცერთ შტოში“, – დასძინა გიორგი გაგუნიძე.

გიორგი გაგუნიძე: რადიკალური ოპოზიციის ადგილი ხელისუფლებაში არ არის!

ვეროპარლამენტი NGO-მთან დაკავშირებული მომთხრობი სკანდალის გამოქვეყნებას გეგმავს, – ინფორმაციას ევროპული გამოცემა „ევროპული კონსერვატორი“ ავრცელებს.

საუბარია ე.წ. ტიმერმანს გეითზე. ირკვევა, რომ ევროკომისიამ ყოფილი ვიცე-პრეზიდენტის, ფრანს ტიმერმანსის ხელმძღვანელობის დროს, 750 მილიონი დოლარი გადაუხადა არასამთავრობო ორგანიზაციებს მწვანე შეთანხმების ღირებულების მიზნით. ამ საქმეზე სპეციალური საგამოძიებო კომიტეტის შექმნისთვის ევროპარლამენტს კენჭი 8 მაისს უნდა ეყარა, თუმცა კენჭისყრა ევროპის სახალხო პარტიის ინიციატივით მომდევნო თვეში გადაიდო.

ევროპარლამენტის უმსხვილეს პოლიტიკურ ჯგუფს სურს, NGO-ების სკანდალი სამოქმედო კონტროლის კომისიის ფარგლებში, სპეციალური სამუშაო ჯგუფის შექმნის მეშვეობით გამოიძიოს. პარალელურად, არასამთავრობო ორგანიზაციების ფარული დაფინანსებისა და მასთან ასოცირებული სკანდალების მოკვლევის მიზნით, ევროპის პარტიოტა ჯგუფი გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულების კომიტეტის შექმნას ითხოვს, რისთვისაც საკმარისი ხელმოწერები უკვე დააგროვა.

თურქეთი რუსეთსა და უკრაინას შორის მოლაპარაკებებს უზარუნდება

„პრეზიდენტმა ვრდოლანმა განაცხადა, რომ უკრაინასა და რუსეთს შორის ომის დასრულების გზაზე დადგა ისტორიულად გარდამტეხი მომენტი, რომ აუცილებელია ამ შესაძლებლობის გამოყენება და რომ თურქეთი მზადაა, წვლილი შეიტანოს ნებისმიერი ფორმით, მათ შორის მოლაპარაკებების ორგანიზებით, ცეცხლის შეწყვეტისა და გრძელვადიანი მშვიდობის უზ-

რუნველსაყოფად“, – აღნიშნულია თურქეთის პრეზიდენტის ადმინისტრაციის მიერ გავრცელებულ განცხადებაში.

ერდოლანმა ასევე განაცხადა, რომ „მნიშვნელოვანია თანამშრომლობა უკრაინასა და რუსეთს შორის მუდმივი სამშვიდობო მოლაპარაკებების დაწყებისა და უკრაინის აღდგენის პროცესების განხორციელებაში“.

ვლადიმერ პუტინი უკრაინას 15 მაისს სტამბოლში მოლაპარაკებების განახლებას სთავაზობს

რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა უკრაინას მოლაპარაკებების განახლებას სთავაზოვს.

ვლადიმერ პუტინმა კრემლში ჟურნალისტებთან საუბრისას უკრაინას შესთავაზა პირდაპირი მოლაპარაკებების განახლება და დასახელება კონკრეტული თარიღი – 15 მაისი და ადგილი – სტამბოლი.

„ჩვენ არასდროს უარი არ გვითქვამს უკრაინულ მხარესთან დიალოგზე. შეგახსენებთ, რომ მოლაპარაკებები ჩვენ არ შეგვიწყვეტია 2022 წელს, ეს გააკეთა უკრაინულმა მხარემ. მიუხედავად ყველაფრისა, ვთავაზობთ კიევის ხელისუფლებას 2022 წლის მოლოდინით შეწყვეტილი მოლაპარაკებების განახლებას, თანაც ყოველგვარი წინასწარი პირობების გარეშე“, – აღნიშნა პუტინმა.

ვლადიმერ პუტინის განცხადებით, ის ხვალ გვემავს საუბრის თურქეთის პრეზიდენტთან რეჟე თაიფ ერდოღანთან და სთხოვს მას, უზრუნველყოს თურქეთში მოლაპარაკებების ჩატარების შესაძლებლობა. რუსეთის პრეზიდენტმა ასევე არ გამოიყენა ცეცხლის შეწყვეტის შესახებ შეთანხმების მიღწევა მოლაპარაკებების დროს.

„არ გამოვიყენებთ, რომ ამ მოლაპარაკებების დროს შესაძლებელი იქნება ახალი ზავისა და ცეცხლის შეწყვეტის შესახებ შეთანხმების მიღწევა, ამასთან, რეალური ზავისა, რომელსაც დაიცავდა არა მხოლოდ რუსეთი, არამედ უკრაინული მხარეც. ეს იქნებოდა პირველი ნაბიჯი, ვიშორებ, გრძელვადიანი, მდგრადი მშვიდობისკენ და არა პაროლოგი შეიარაღებული კონფლიქტის გასაგრძელებლად უკრაინის შეიარაღებული ძალების ხელახალი შეიარაღებისა და დაკომპლექტების შემდეგ. ვის სჭირდება ასეთი მშვიდობა?“ – განაცხადა პუტინმა.

„ფსიქიატრიული ზოგი პრაქტიკა, ზოგი – პროკურორი და ზოგიც – ნაპოლეონი“

ბრინჯივით
დაბნეულ

**სალომე ზურაბიშვილმა
გადაწყვიტა, რომ თვითონ
ჩაიბაროს 26 მაისის ალბომი,
ხოლო 9 მაისს მოსახლეობას
მოუწოდა, რომ გაემოდით
ქუჩაში და ეპროვა
დაუპირისპირეთ რუსეთსო...**

**ზურაბიშვილო,
ე, მანდ ფეხი
არსად
დაგიცდეთ!!!**

დღემას, თარიღებიც კი, დღესასწაულებიც კი. ეს არის მათი დამოკიდებულება. აქაც – 26 მაისი უნდა იყოს ორად გაყოფილი და საზოგადოება ორად უნდა გაიხლიჩოს. ჩვენ ამის საშუალებას „დიფ სთეიტს“ არ მივცემთ. ყველას, ვინც სხვა დაკვეთით შეიძლება მოქმედებდეს, სალომე ზურაბიშვილის ჩათვლით, ვაფრთხილებთ, რომ ფეხი არსად დაუცდეთ“, – განაცხადა ირაკლი შიშინიძემ.

„ქართული ოცნების“ წევრის, ირაკლი ქადაგიშვილის განცხადებით, სალომე ზურაბიშვილის კურატორს წამოსცდა რომ ამდენი ხნის განმავლობაში ერთი სისხლი არ დაღვრილა. შესაბამისად, დეპუტატის განცხადებით, შეეცდებოდნენ, 26 მაისი იქნება თუ სხვა საბაზი, ამის პროვოცირება მოახდინონ.

„ამ ადამიანებს სისხლისღვრის კადრები არ ჰყოფნით. სალომე ზურაბიშვილის კურატორს, „მაკკეინის ინსტიტუტის“ წარმომადგენელს წამოსცდა–ამდენი ხანია, სისხლი არ დაღვრილაო. მათი მიზანი ეს იყო და ეს არის. მათი ამოცანაა, ქვეყანაში რამენაირად დაპირისპირება გაღვივდეს. სხვა მიზანი არ გააჩნიათ. სისხლისღვრას საკრალური მნიშვნელობა და ძალა აქვს. ამიტომ ისინი შეეცდებიან, რომ 26 მაისი იქნება თუ სხვა საბაზი, ამის პროვოცირება მოახდინონ“, – აღნიშნა ირაკლი ქადაგიშვილმა.

პარტია „ხალხის ძალის“ აღმასრულებელი მდივანი გურამ მაჭარაშვილი აცხადებს, რომ ზურაბიშვილის გამობრუნებას დაკავშირებულია „დიფ სთეიტის“ ბრძანებებთან, ხედავენ, რომ „ნაცმოძრაობის“ როლი მინიმალურია და ცდილობენ, საზოგადოებაში დისონანსი შეიტანონ.

„ზურაბიშვილი და მისი მომხრეები ამბობენ, რომ ის პრეზიდენტია და რამის თავი თუ აქვს, ერთი ადამიანის შეწყალება დაწეროს და ვნახოთ, რა შედეგი ექნება. მე რეალური გახდება, ეს ადამიანი ზაქარიაშვილს თუ სიმონიშვილს. 26 მაისის ალბომის ჩამარცხებაზე ლაპარაკობს და ვინმემ აუხსნას, რომ პრეზიდენტი აღარ არის. სხვადასხვა ფსიქიატრიულ დაწესებულებაში ზოგი პრეზიდენტი, ზოგი – გენერალური პროკურორი და ზოგიც – ნაპოლეონი. ამას ვინ დაუშლით. ამ კონტექსტში ცხოვრება სალომე ზურაბიშვილსა და შუქოია“, – განაცხადა გურამ მაჭარაშვილმა.

ანალიტიკოსი დამით ჩიხაშვილი აცხადებს, რომ 26 მაისთან დაკავშირებით სალომე ზურაბიშვილის განცხადება ანტისახელმწიფოებრივია. 26 მაისი ქართველი ხალხის საკუთრებაა, ჩვენი წინაპრების მონაპოვარია, რომლის მისაკუთრების უფლება უცხო ქვეყნის აგენტს არ აქვს.

ქართველი საზოგადოება ამას არ დაუშვებს! ზოგადად, გაუგებარია სალომე ზურაბიშვილის განცხადება – „ჩავიბარეთ 26 მაისი“ – რას ნიშნავს? საერთოდ იცის ამ დღის მნიშვნელობა? იცის, რას ნიშნავს დამოუკიდებლობა, მისთვის ბრძოლა და თავისუფლება? რა თქმა უნდა, არა! ზურაბიშვილმა თავისუფლების ფასი რომ იცოდეს, უცხო ქვეყნის აგენტი და მონა არ იქნებოდა! რეალურად, სალომე ზურაბიშვილმა გარე მტრების პოზიცია გაახმოვნა, რომელთაც საზოგადოებაში შუღლის, მიუღებლობის, პოლარიზების გაღვივება სურთ, რისი სისრულეები მოყვანას არ მოხდება, რადგან სახელმწიფო ინსტიტუტები მონაღვრების სიმაღლეზე არიან! ამ შემთხვევაში სალომე ზურაბიშვილი გრინჩის როლს ასრულებს, რომელიც არა ახალი წლის, არამედ დამოუკიდებლობის დღის მოპარვას ცდილობს, მინდა, გადაჭრით ვთქვა, დამოუკიდებლობის დღეს ვერაფერს წავგართმევს, მას სრულიად საქართველო იზეიმებს“, – აცხადებს დავით ჩიხელიძე.

რაც შეეხება მთავრობის მეთაურის განცხადებას: „ვაფრთხილებთ, რომ ფეხი არსად დაუცდეთ“, დავით ჩიხელიძის განცხადებით, ეს არ არის მექარა, ეს არის პასუხისმგებელი სახელმწიფო მოღვაწის განცხადება, რომელიც კიდევ ერთხელ აფიქსირებს, რომ ქვეყნის დამოუკიდებლობის დღეს პროვოკაციების მოწყობის უფლებას არავის მისცემს! „საზოგადოების გახლეჩა არ გამოვა, „დიფ სთეითი“ კვლავ იმედგაცრუებული დარჩება“, – აღნიშნა for.ge-თან საუბრისას დავით ჩიხაშვილმა.

მოამზადა
თამთა ქარჩავამ

– ამ პროპაგანდულ იდეას ექსპრეზიდენტი იმით ხსნის, რომ „სადაც არ უნდა გაიხადოთ, მაღაზიებში, რესტორნებში, ქირითადად, რუსები არიან, საქართველოს მოქალაქეებს უფრო და რუსები ხშირობენო“ – აი, ასეთია „სტრატეგიულად მოაზროვნე“ მაკკეინის სტრატეგიული ზურაბიშვილი, რომელიც ღიად, დაუფარავად ალბომებს სამოქალაქო დაპირისპირებას.

ზურაბიშვილმა შექმნა 26 მაისის საორგანიზაციო კომიტეტი, დარაზმა რადიკალური ოპოზიციაც და მოდიან დამოუკიდებლობის გადასარჩენად. რადიკალები აცხადებენ, რომ საქართველოს დამოუკიდებლობის დღეს აუცილებელია ქართველ ხალხთან ერთად დგომა. პარტია „ლელოს“ უპარტიო წევრი ალექსი ფილასოვილი ამბობს, რომ 26 მაისს იქნება დიდი მსვლელობა და ამით, მეგობარ ამერიკელებსაც დაენახებიან, რომ ისევ იბრძვიან, ისევ დგანან.

„ძალიან კარგი კომიტეტია, ჩართულები ვართ თავიდან ბოლომდე, ძირითადად, მადრი ჯაფარიძე, ამ შეხვედრების, წინააღმდეგობის შტაბის მონაწილე, რომელიც კოალიციის სახელით არის წარმოდგენილი. ძალიან დიდი მსვლელობა-აქცია იქნება 26 მაისს. ჩვენს მეგობარ ამერიკელებსაც დავენახებით, რომ ისევ ვიბრძვით, ისევ ვდგავართ და ხელები არ ჩამოგვიყრია“, – განაცხადა ელენაშვილმა.

„ნაციონალური მოძრაობის“ წევრი პეტრე მისპროშვილი ამბობს, რომ 26 მაისი არის სახალხო დღესასწაული, სადაც ყველა იღებს მონაწილეობას და შესაბამისად, დარწმუნებულია, რომ რუსთაველის გამზირზე იქნება აურაცხელი რაოდენობის ადამიანი.

„თუ რეჟიმს გონია, რომ რახან ყოველ საღამოს ასობით ათასი ხალხი არ იკრიბება აქციაზე, ამიტომ მინელდა და აღარ არის საპროტესტო მუხტი საზოგადოებაში, ძალიან ცდებიან. რა თქმა უნდა, საპროტესტო მუხტი არის და 26 მაისს ეს გამოჩნდება“, – აცხადებს მისპროშვილი.

ფაქტია, რომ რადიკალები ემზადებიან იმისათვის, რომ ქვეყანაში განმეორდეს სააკაშვილის რეჟიმის მიერ დარღვეული 26 მაისი. ხელისუფლებაში ზუსტად იცინ, რომ რადიკალების მცდელობა არის, რომ სახალხო ზეიმი, რაც უკავშირდება დამოუკიდებლობის დღეს, იყოს ჩამოშლილი და 9 აპრილის მსგავსად, გადაიქცეს ვინაო პარტიულ ყიფინად. მცდელობა სახეზეა, მაგრამ ხელი-სუფლებამ მორიგი ყვითელი მარათი ააფრიალა და რადიკალებს გაფრთხილება მისცა.

* * *
პრეზიდენტი-მინისტრის განცხადებით, უნდათ, რომ 26 მაისს საზოგადოება ორად გაიხლიჩოს.

შესაბამისად, ირაკლი კობახიძე აფრთხილებს ყველას, ვინც დაკვეთით შეიძლება მოქმედებდეს, სალომე ზურაბიშვილის ჩათვლით, ფეხი არსად დაუცდეთ. კობახიძის თქმით, „დიფ სთეიტის“ დამოკიდებულება, რომ საზოგადოებას არაფერი აერთიანებდეს, მათ შორის, სადღესასწაულო თარიღებიც კი.

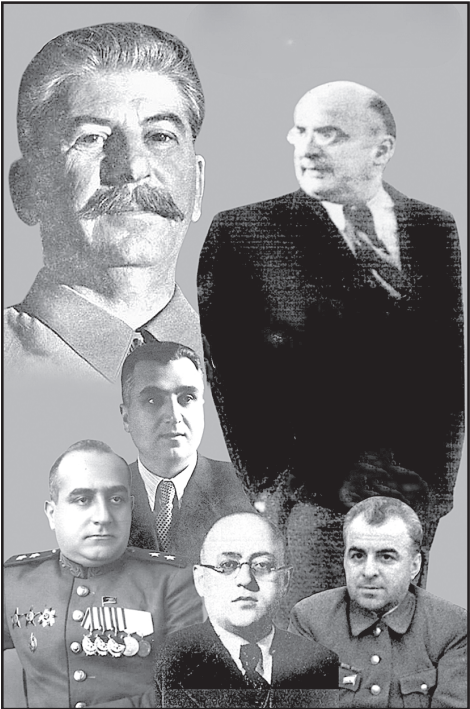
„დიფ სთეიტის“ დაკვეთაა, რომ გახლიჩონ საზოგადოება. თქვენ გახსოვთ, თარიღებთან დაკავშირებით როგორი დისკუსია გამართეს. თვითონ აღნიშნავდნენ 8 აგვისტოს ომის დანების თარიღს და შემდეგ უცებ გადაერთნენ 7 აგვისტოზე. შობა უნდა აღინიშნოს არა 7 იანვარს, არამედ 25 დეკემბერს და ა.შ. ყველაფერი უნდა გახლიჩონ საზოგადოება. ეს არის „დიფ სთეიტის“ დამოკიდებულება. არაფერი არ უნდა აერთიანებდეს საზოგადოებას.

**ქართველი საზოგადოება
ამას არ დაუშვებს!**

**ზოგადად, გაუგებარია
სალომე ზურაბიშვილის
განცხადება – „ჩავიბარეთ
26 მაისი“ – რას ნიშნავს?
საერთოდ, იცის ამ დღის
მნიშვნელობა? იცის, რას
ნიშნავს დამოუკიდებლობა,
მისთვის ბრძოლა და
თავისუფლება? რა თქმა უნდა,
არა! ზურაბიშვილმა
თავისუფლების ფასი რომ
იცოდეს, უცხო ქვეყნის
აგენტი და მონა არ იქნებოდა!
რეალურად, სალომე
ზურაბიშვილმა გარე მტრების
პოზიცია გაახმოვნა,
რომელთაც საზოგადოებაში
შუღლის, მიუღებლობის,
პოლარიზების გაღვივება
სურთ, რისი სისრულეები
მოყვანას არ მოხდება,
რადგან სახელმწიფო
ინსტიტუტები მონაღვრების
სიმაღლეზე არიან! ამ
შემთხვევაში სალომე
ზურაბიშვილი გრინჩის
როლს ასრულებს, რომელიც
არა ახალი წლის, არამედ
დამოუკიდებლობის დღის
მოპარვას ცდილობს,
მინდა, გადაჭრით ვთქვა,
დამოუკიდებლობის
დღეს ვერაფერს წავგართმევს,
მას სრულიად საქართველო
იზეიმებს“, – აცხადებს
დავით ჩიხელიძე.**

„დიფ სთეიტის“ დაკვეთაა, რომ გახლიჩონ საზოგადოება. თქვენ გახსოვთ, თარიღებთან დაკავშირებით როგორი დისკუსია გამართეს. თვითონ აღნიშნავდნენ 8 აგვისტოს ომის დანების თარიღს და შემდეგ უცებ გადაერთნენ 7 აგვისტოზე. შობა უნდა აღინიშნოს არა 7 იანვარს, არამედ 25 დეკემბერს და ა.შ. ყველაფერი უნდა გახლიჩონ საზოგადოება. ეს არის „დიფ სთეიტის“ დამოკიდებულება.

დარგში, 1951-1953 წ.წ.-სსრკ უშიშროების სამინისტროს განსაკუთრებით მნიშვნელოვან საქმეთა საგამოძიებო ნაწილის უფროსის მოადგილე. 1953 წლის მარტში დააპატიმრეს „მეგრელთა საქმეში“ გამოჩენილი უკანონობისა და სიმკაცრის გამო, იმავე წლის აგვისტოში (გერმანიის დამხმარის შემდეგ) გაათავისუფლეს. მოსკოვიდან მოვლინებულ ჯგუფში შედიოდნენ ჩეკისტურ საქმეთა ისეთი ასეზი, როგორებიც იყვნენ საგამოძიებო ნაწილის უფროსის თანამშემგებნი ა. ბოლხოვიტინი და უ. ცვეტაევი, გამომძიებლები ს. ნოვოდელოვი, ჟულიდოვი, სუხოვი, მაკარენკო, სტეპანოვი და სხვ. თბილისში პოლკოვნიკ ცვეტოვის ბრიგადის ჩამოსვლის შემდეგ უზომოდ გამკაცრდა „მეგრელი ნაციონალისტების“ ციხეში ყოფნის ისედაც მკაცრი რეჟიმი. მათ აღარ უშვებდნენ ეზოში, აღარ აძლევდნენ წიგნებს, დაკითხვადნენ უპირატესად ღამით, სცემდნენ წი-

დეგ იმავე თანამდებობაზე-მელომორის სამხედრო ოლქში, 1945-1947 წ.წ.-სსრკ სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროს მესამე მთავარი სამმართველოს („სმერმის“) განყოფილების ქვეგანყოფილების უფროსი გამომძიებელი, უფროსის მოადგილე, 1947-1951 წ.წ.-განსაკუთრებით მნიშვნელოვან საქმეთა საგამოძიებო ნაწილის უფროსი გამომძიებელი, 1951-1952 წ.წ.-მინისტრის მოადგილე და განსაკუთრებით მნიშვნელოვან საქმეთა საგამოძიებო ნაწილის უფროსი.

ეს, როგორც ივონებენ „კოლორიტული და გამორჩეული საზოგადოება“, დაბალი, მსუქანი, მოკლევადიანი, რვა კლასის განათლების მქონე, ლოთი კაცი, რომელმაც კარიერა მინისტრ ვიქტორ აბაქუშოვის დასმენით გაიკეთა, არაბოლოდან მოკლე ხანში გახდა პოლ-

ასეთი დაკითხვა ტაქტიკურად არასწორად უნდა ჩაითვალოს – იგი ასუსტებს ძიების პროცესს და ართულებს სრულ მხილვას.

ხომ ცხადია, რომ ასეთი დაკითხვით ბრალდებულისათვის იოლდება შემდგომი გამოუცხადებლობა, რადგან შესაძლებლობა ეძლევა, გაერკვეს, თუ რამდენად არის ძიება საქმეში ჩახედული მის დანაშაულებრივ საქმიანობასთან დაკავშირებით, შემდეგ კი მოიფიქროს და განსაზღვროს ქცევის ხაზი შემდგომ დაკითხვებზე.

სწორი იქნებოდა ბარამიას დაშინებით დაკითხვა (ხაზგასმა თავიანთი ან კუციაგასია – ა.ა.) და ოქმების შედგენა ცალკეულ საკვანძო საკითხებზე, მათი ყოველმხრივი და დანერგვითი დამუშავებით (მათივე ხაზგასმა – ა.ა.), დაპატიმრებულის სწრაფი მხილვისათვის გაანგარიშებული თანმიმდევრობით.

ალეკო ასლანიშვილი

მეგრელთა საქმე

„ი პოპეტი სანტარი!“

განსაკუთრებული მნიშვნელობის მქონე საკითხი დასახმარებლად 1952 წლის იანვრის პირველ რიცხვში სსრკ სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროდან ჩამოსვლით განსაკუთრებით მნიშვნელოვან საქმეთა საგამოძიებო ნაწილის პასუხისმგებელ მუშაკთა (შესაბამისად ინსტრუქტირებული გამომძიებელთა) ატმანდინი ჯგუფი საგამომძიებო ნაწილის უფროსის მოადგილის, პოლკოვნიკ ცვეტოვის ხელმძღვანელობით.

3. ცვეტოვი
სსრკ უშიშროების სამინისტროს განსაკუთრებით მნიშვნელოვან საქმეთა საგამოძიებო ნაწილის უფროსის მოადგილე

3. ცვეტოვი (დ. 1905 წ.). 1943-1946 წ.წ. სსრკ სახელმწიფო უშიშროების სახალხო კომისარიატის (სამინისტროს) განსაკუთრებით მნიშვნელოვან საქმეთა საგამოძიებო ნაწილის უფროსის თანამშემგებნი, 1947-1950 წ.წ.-უკრაინის სსრ სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროს საგამოძიებო ნაწილის უფროსი, 1950-1951 წ.წ.-მინისტრის მოადგილე კადრების

გაბრძნობა, დასახმარებელი ინსტრუქტორი №47-48, 50-51, 54-55, 56, 57, 60-66

ნაწილებზე გაცილებით ენერგიულად – თბილისის ციხეში გამოძიებულთა მუშაობის ასეთი გრაფიკი დაწესდა: 11-დან 17 საათამდე, შემდეგ ინტერვალი სადილისა და დასვენებისთვის, შემდეგ ისევ სამუშაო საათები 23-დან დილის 5 საათამდე. და მაინც, იმ შეთქმულების კონტრეზი, რომლის ძაფები ვითომდა პარიზში, სტამბოლსა და ქართული ემიგრაციის სხვა ცენტრებში მიდიოდა, არა და არ იკვეთებოდა.

1952 წლის იანვარში ი. სტალინს, სახელმწიფო უშიშროების მინისტრს ს. ივანაიას და კ. ჩარკვიანს მიხა ბარამიას და სხვათა დაკითხვის პირველი ოქმები წარუდგინეს (შემდგომში დაკითხვის ოქმები სისტემატურად იგზავნებოდა ამ მისამართებზე).

რა თქმა უნდა, ადრესატები უკმაყოფილო დარჩნენ მხირი შედეგებით.

და აქ კვლავ მოსკოვი მოველინა დამხმარედ გენერალ ნ. რუხაძეს, ამჯერად პატიმრების წამებით გამოტყვის, ფალსიფიცირების დიდოსტატის მიხედვით რეჟიმის სახით, რომელმაც „ქეიშთა საქმისა“ და „ლენინგრადის საქმის“ პირდაპირი საზღაპრო გაყალბებით, ბუზიდან სპილოს შექმნით გაითქვა სახელი.

მ. რუხაძე
სსრკ უშიშროების სამინისტროს მოადგილე

მიხეილ რუხაძე (1913-1954). 1941- 1945 წ.წ.- შინაგულის არხანგელსკის საგანგებო განყოფილება „სმერმის“ გამომძიებელი, საგამოძიებო ქვეგანყოფილების უფროსი, შემ-

კონიკი და აღიარებული სპეცი. ბარამიას აქვე ვიქტორი, რომ ეს „სპეცი“ ყოველად უზენაესად წარმართვდა გამოძიებას და ცემბრებით სხალავდა უაზრო ჩვენებებს პატიმრებს. მისი „მელოდები“ იმდენად თვალშისაცემი იყო, რომ გახშირდა და 1952 წლის ნოემბერში, როგორც ამომავალ, უშუალოდ ი. სტალინის განკარგულებაში, გააპანდურეს სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროდან, ჯერ მუდალტრის თანამდებობაზე გაგზავნეს პარტიის ცენტრალური კომიტეტის რეზერვში, შემდეგ უფროსი კონტროლიორი იყო სსრკ სახელმწიფო კონტროლის სამინისტროში. ი. სტალინის სიკვდილის შემდეგ 1953 წლის 17 მარტს გერმანიის ბრძანებით დააპატიმრეს და 1954 წლის ივლისში იმქვეყნად გაისტუმრეს სსრკ უმაღლესი სასამართლოს სამხედრო კოლეგიის განაჩენით.

მაგრამ ჯერ მხოლოდ 1952 წლის იანვარია, პოლკოვნიკ მ. რუხაძის ზენიტში ყოფნის ხანა და მისი კეთილგანწყობა, ყოველი რჩევა, ძვირფასი პერიფერიები მომუშავე ჩეკისტებისათვის. აი, ახლაც, ხელმძღვანელობის დაავალებით, საქმიან დარიგებებს უგზავნის საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების მინისტრს, გენერალ-ლეიტენანტ ნიკოლოზ რუხაძეს („მეგრელთა საქმის“ ტომეულებში მიკვლეული ეს წერილი ძალზე გრძელია, მაგრამ, ნამდვილად ღირს, მკითხველი სრულად გაეცნოს).

„პირადად ამხ. ნ. რუხაძეს.

თქვენ მიერ წარმოდგენილი ანტიპარტიული მეგრულ-ნაციონალისტური ჯგუფის წევრთა დაკითხვის ოქმები გადაათვალიერა მინისტრმა ამხ. ივანაიამ და მე გადმოცა მათზე მითითებათა მოსაცემად. გავცანი რა ოქმებს, იმ შენიშვნათა დამატებით, რაც მე თქვენ ზემოთ მოცემული „ჯგ“-თი, საჭიროდ მიგვაჩნია, აღვნიშნოთ შემდეგი:

ბრალდებული ბარამია, როგორც ა. წ. 4-5 იანვრის ოქმიდან ჩანს, დაიკითხა საკითხთა ფართო წრით, რომლებზეც დაკავშირებულია ნაციონალისტური ჯგუფის შექმნასა და პრაქტიკულ მტრულ მოქმედებასთან, თანაც თითოეული ამ კითხვათაგან ამ დროს დეტალურად არ გამოკვლეულა.

თუ გავითვალისწინებთ, რომ ბარამიამ ჯერ კიდევ არ აღიარა თავისი ხელმძღვანელი როლი ანტიპარტიული ჯგუფის შეკონინებაში და, აქედან გამომდინარე, უარყოფს თავის დანაშაულს მის მიერ ჩადენილ ბოროტმოქმედებათაგან ყველაზე სერიოზულში

არადა, დაკითხვაზე ბრალდებულის ჯერ კითხვას, როდის შეამჩნია (მ. რუხაძის ხაზგასმა – ა.ა.), რომ მის გარშემო ჯგუფდებოდნენ ნაციონალისტურად განწყობილი მუშაკები მეგრელთა რიცხვიდან, შემდეგ კი ის, თუ როდის დაიწყო შეამჩნივა (მისივე ხაზგასმა – ა.ა.), რომ მის გარშემო დაჯგუფებას იწყებენ ნაციონალისტები.

ასეთი შეკითხვების დასმით ძიება ფაქტობრივად დაეთანხმა ბარამიას ჩვენებებს, რომ ნაციონალისტები მის გარშემო დაჯგუფდნენ მისთვის შეუპოვად (მ. რუხაძის ხაზგასმა – ა.ა.), თუმცა ბრალდებულის ეს მტკიცება სინამდვილეში არ შეესაბამება (თავიანთი ან კუციაგას ხაზგასმა – ა.ა.) და ძიების პროცესში, საქმეში არსებული მასალებიდან გამომდინარე, სპეციალური ბარამიასთან იმის აღიარება (კვლავ მათი ხაზგასმა – ა.ა.), რომ სწორედ ის ასრულებდა ხელმძღვანელობის ჯგუფის ფორმირებაში.

ბარამიას განცხადების შემდეგ, რომ ნაციონალისტურად განწყობილმა მეგრელმა მუშაკებმა მის გარშემო დაჯგუფება 2-3 წლის წინათ დაიწყეს, მას მიეცა შეკითხვა:

„მხოლოდ უკანასკნელ 2-3 წელიწადში გავიშინაურდნენ მეგრელი მუშაკები, თუ უფრო ადრე?“

ნათელია, რომ ეს შეკითხვა ჩამოყალიბებულია პოლიტიკურად არასწორად, რამეთუ მასში წაშლილია განსხვავება ბარამიასთან დანაშაულებრივ კავშირში მყოფ ნაციონალისტურად განწყობილ მეგრელებსა და პარტიოსან, პოლიტიკურად არაკომპრომეტირებულ მეგრელებს შორის, რომლებიც მართალია ახლოს იყვნენ ბარამიასთან, მაგრამ მასთან არ ჰქონდათ დანაშაულებრივი კავშირი.

უხეირო, დაპატიმრებულთან პოლემიკაზე მიმართულს განეკუთვნება შეკითხვები:

ნორმალურად მიგაჩნიათ, როცა ისინი ხოტბას გასხამდნენ და გემლიქნელებოდნენ? გიჩლუნგებდათ თუ არა ეს სიფხიზღეს?“

განა თქვენი ანტიპარტიული და ანტისახელმწიფოებრივი საქმიანობა, აგრეთვე მეგრული ნაციო-

**პატრე შარია,
გიორგი სტურუა,
კანდიდ ჩარკიანი.
ზაქარია ჩხუბინიშვილი**

ნალიზმის გამოვლინება, საბჭოთა სახელმწიფოს წინააღმდეგ მტრულ მოქმედებას არ წარმოადგენს?“ და სხვ. ბარამიას ზოგიერთი ჩვენება ოქმში გადმოცემულია ბუნდოვნად, ხოლო ცალკეულ შემთხვევაში პოლიტიკურად არასწორად არის ჩანერგილი. მაგალითად, ოქმში ფიქსირებულია ბარამიას ჩვენება, სადაც აცხადებს, მას შემდეგ, რაც სკ(მ) ცკ-ის 1951 წლის 9 ნოემბრის დადგენილებას გავიყვანი, ჩემთვის ნათელი გახდა, რომ „ეს მუშაკები მართლაც დაჯგუფდნენ“ ჩემს გარშემო. გამოდის, რომ მხოლოდ პარტიის ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებით გახდა ნაციონალისტ ბარამიასთვის ნათელი, რომ იგი ნაციონალისტურ საქმიანობას ეწევა.

ან: ოქმში ჩანერილია ბარამიას ჩვენებები, რომლებშიც უარყოფილია ჩამოყალიბებული ნაციონალისტური ჯგუფის არსებობა და იქვე ლაპარაკია, რომ პრაქტიკულად ასეთი ჯგუფი იყო. ასეთი მაგალითების მოტანა კიდევ შეიძლება.

გთხოვთ, ეს შენიშვნები გაითვალისწინოთ ბარამიას, რაფაეას და სხვათა გამოძიებისას.

საქმისათვის სასარგებლოდ მიმაჩნია თქვენი ორიენტირება სსრკ სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროდან მიღებულ მითითებებზე. იხელმძღვანელოთ ამ მითითებებით, ისინი შემუშავებულია სხვა ანტისაბჭოთა ნაციონალისტური ჯგუფების საქმეთა გამოძიებისას, რომლებიც მოქმედებდნენ უცხოეთის დაზვერვათა დავალებით.

ამ მითითებათა თანახმად, ნაციონალისტური ჯგუფების ყოველი წევრის დაკითხვისას უნდა გაირკვეს: როდის და ვისი გავლენით გახდა ის ნაციონალისტი, რა პროგრამა აქვს, რა მიზნებს ისახავს ეს ჯგუფი. პარტიზმები უნდა ვამხილოთ იმაში, რომ ისინი მუშაობაში შეცდომებსა და ჩავარდნებს კი არ უშვებდნენ, არამედ, დანაშაულს ჩაიდინდნენ საბჭოთა სახელმწიფოს წინააღმდეგ და ამ დროს საგულდაგულოდ გამოვარკვეოთ – ხომ არ არსებობს ცენტრი, რომელიც ბრალდებულთა მტრულ საქმიანობას წარმართავს, რა არხებით ხორციელდებოდა კავშირი ცენტრთან. საგულდაგულოდ უნდა იქნეს გამოკვლეული აგრეთვე, თუ რომელ უცხოელებზე იყვნენ ორიენტირებული ნაციონალისტები, როგორ იყვნენ დაკავშირებული მათთან,

რა დახმარების მიღებას ვარაუდობდნენ კარედან.

იმის გათვალისწინებით, რომ მეგრულ ნაციონალისტთა მტრული საქმიანობა ანალოგიურია იმ ნაციონალისტთა დანაშაულებრივი საქმიანობისა, რომლებმაც სსრკ სახელმწიფო უშიშროების სამინისტრომ მიიღო ეს მითითებები, აუცილებელია ბარამიას და სხვათა საქმის გამოძიებისას სერიოზული ყურადღება მიექცეს ჩამოთვლილ საკითხთა გამოკვლევას.

ამასთან ერთად, გთხოვთ დავალება მისცეთ, კვლავ დაჰკითხონ ნაციონალისტური ჯგუფის წევრები შონია და რაფაეა ჩვენთან ძიებაში მყოფ დაპატიმრებულ ბარაკალიასთან მათი მტრული კავშირის თაობაზე და დაკითხვის ოქმები გამოვზავოთ სსრკ სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროში.

რიუმინი.
19. I. 52 წ.

წერილს თან ახლავს რუხადის რეზოლუცია: „აშხ. თავდომიშვილს და კუშიასას. გამოვალისწინეთ ბარამიას ჯგუფის საქმის ძიებისას“.

ამით კიდევ ერთხელ ირკვევა, რომ მოსკოვი ერთობ დაინტერესებულია, რათა „ბარამიას ჯგუფს“ მიაბან უცხოეთთან კავშირი, იპოვონ „ცენტრი“...

იშვარიძის დედაქალაქიდან ტრაფარაში მიღებულია და ძიება ახალ ფაზაში შედის.

პარილის დასაწყისში ავქსენტი რაფაეა, მისა ბარამია და გრიგოლ კარანაძე მკაცრ რეჟიმზე გადაყვანილნი – უძილობით აოსვენებ. გამოძიებულთა ამოცანაა, გამოვლიონ ალი-არება, რომ „ნაციონალისტური მეგრული ჯგუფი“ საზღვარგარეთთან არის დაკავშირებული ავქსენტი რაფაეას, პეტრე შარიას, თეიმურაზ შავდიასა და ილია თავაძის, ესე იგი ბერიას ახლომდებარე ადამიანთა საშუალებით.

ეს პიროვნებები არაერთხელ გახსენებულია კიდევ ვახსენებთ. მხოლოდ შავდიას გვარი არ გამოჩენილა. ვინ იყო ეს კაცი, რომლის საშუალებითაც ბარამიას თითქმის კავშირი ჰქონდა საზღვარგარეთთან და რომლის ბრალდებებიც საქართველოს უშიშროების სამინისტროს არქივში „მეგრელთა საქმის“ ტომელების პარალელურად, ცალკე კიდევ ორ ტომშია შემონახული?

თეიმურაზი ლავრენტის მეუღლის ნინა გეგეჭორის ნახევარძმის ნიკოლოზ შავდიას შვილი გახლდათ. ბერიას ვაჟის სერგოს თანატოლი და მეგობარი იყო. მათ ახლომდებარეს ხელს ისიც უწყობდა, რომ თბილისში მეზობლად ცხოვრობდნენ.

1940 წელს 17 წლის თეიმურაზი პოდოლსკის სამხედრო-მსროლელთა სასწავლებელში ჩაირიცხა, შემდეგ უფრო პრესტიჟულ ნოვოვოროსისოვს სატანკო სასწავლებელში გადავიდა. 1941 წლის ივლისში, ომის დაწყების პირველსავე დღეებში იგი სმოლენსკთან ტყვედ ჩავარდა. ბანაკში, როგორც გერმანელი ენის მცოდნეს, თარგმნად ამსახურებდნენ. 1942 წლის გაზაფხულზე ეს ბანაკი პოდოლსკის ტერიტორიაზე არსებული ვერმახ-

ტის ქართული ლეგიონის ერთ-ერთმა მეთაურმა, პოდოლსკიშვილმა შალვა მაღლაკელიძემ მოინახულა. შალვა დათანხმდა მის წინააღმდეგ, ჩაიყვანა ლეგიონერის ფორმა და ბოლშევიკებისაგან საქართველოს გათავისუფლებისთვის ემზადებინა. იგი სხვა მოხალისეებთან ერთად პოდოლსკიში, კრუშნას ბანაკში გადაიყვანეს და 796-ე ქართული ქვეითი ბატალიონის მეორე ქვედანაყოფის მეთაურად დანიშნეს.

იმავე წლის სექტემბერში თეიმურაზი ამ ბატალიონის შემადგენლობაში მონაწილეობდა წითელი არმიის წინააღმდეგ ბრძოლაში ტუაფესთან. 1943 წლის დასაწყისში ყირიმში მდგომ ქართულ ქვეით ბატალიონში გადაიყვანეს, რომელიც რკინიგზის კომუნიკაციებს იცავდა. იქ კარგი სამსახურისათვის მდელით დაჯილდოვდა. 1943 წლის თებერვალში, როგორც სანდო ლეგიონერი, კვლეის (პოდოლსკი) ბანაკში გაგზავნეს, სადაც პროპაგანდისტებს ამზადებდნენ ოკუპირებულ საბჭოთა ტერიტორიებზე დაწესებულებებში სამუშაოდ. შალვა სპეციალურად შექმნილ მე-2 „კ“ („კავკასია“) ჯგუფში ჩარიცხეს, რომელიც ქართველების, სომხების, აზერბაიჯანელებისა და ჩრდილოკავკასიელთაგან იყო დაკომპლექტებული. მათ ჩრდილოეთ კავკასიისა და ამიერკავკასიის მართვის ორგანოებისთვის ამზადებდნენ. მაგრამ 1943 წლის ბოლოს, როცა კავკასიის დაპყრობის იმედმა ჩაიშურის წყალი დალია, რეკრუტთა უმრავლესობა, მათ შორის თ. შავდიაც, ეროვნულ ფორმირებებში დააბრუნეს.

1944 წელს თავისი უშუალო უფროსის, შტანდარტენფურერ კ. წულუკიძის რეკომენდაციით სს-ში შევიდა და უნტერშტურმფურერის წოდება მიიღო. იგი პარიზში გაგზავნეს სს-ის ქართული ასეულის შემადგენლობაში.

შეპანი გეგეჭორი

მონაწილეობდა ფრანგი სამხედრო ტყვეების გერმანიაში კონფორმირებაში, ციხეების დაცვაში, გესტაპოს მიერ დაპატიმრებულ ფრანგ პარტიზანთა, მოკავშირეთა მდესანტეებისა და 1944 წლის ივლისის ანტიპიტლერიული შეთქმულების მონაწილე გერმანელი ოფიცრების დახვედრებში.

პარიზში თ. შავდიამ გერმანიაში ქართველ ემიგრანტთა ლიდერს მეჩი კედიას შეხვდა. 1944 წლის აგვისტოს დასაწყისში, სხვა ესესელებთან ერთად, განსაკუთრებულ სამრძოლო ჯგუფში შეიყვანეს, რომელიც პარიზიდან უკანდახეული გერმანელი არმიის ზურგის დაცვას უზრუნველყოფდა. აქ მდგომ უმუხტოა – ფრანგმა კომუნისტმა პარტიზანებმა დაატყვევეს.

შავი დღე ელოდა, მაგრამ მხსნელად პარიზში დაფუძნებული ე. წ. „ანტიგლასოვური კომიტეტი“ მოეწვინა (ამ საეჭვო ორგანიზაციაზე მოგვიანებით გვექნება ლაპარაკი): დატყვევებულ რამდენიმე დღის შემდეგ ბანაკიდან გაათავისუფლა ქართველმა ემიგრანტმა კონსტანტინე კობახიძემ და „ანტიგლასოვური კომიტეტი“ მიიყვანა, სადაც კომიტეტის ხელმძღვანელმა გიორგი გეგეჭორიამ გადასცა ცნობა, თითქმის იგი წინააღმდეგობის წევრი იყო და თავი გამოიჩინა პარიზის განთავისუფლებისათვის ბრძოლებში. ამ ცნობის საფუძველზე დახმარების სახით თვეში 500 ფრანკს იღებდა. სხვა ქართველ ლეგიონერებთან ერთად ვერსალის საბჭოთა სამხედრო ტყვეთა ბანაკში მოათავსეს. ხვდებოდა ქართველ ემიგ-

რანტებს. 1944 წლის აგვისტოში წარუდგა თავის ნათესავს ევგენი გეგეჭორს, რომელმაც ფულით და ტანსაცმლით მოამარაგა. ამასობაში სსრკ კონსულმა (და, იმავდროულად, შინსახკომის რეზიდენტმა) ა. გუზოვსკიმ ბერიას პროტესტს, სსრკ საგარეო საქმეთა სახკომის მოადგილის ვლადიმერ დეკანოზოვის მოწერილობა მიიღო შავდიას აუცილებლად მოძებნის შესახებ. გეგეჭორი კონსულს მაშინვე წარუდგინა „ძებნილი“.

აქამდე ჩვენ კეთილსინდისიერად მივყევბოდი თეიმურაზ შავდიას აცხადებს კვალს, არქივში დაცული მასალების მიხედვით თითქმის გაუგებარი არაფერია.

ფრანგი ისტორიკოსი ფრანსუაზა ტომი, თავის „მეგრელთა საქმეში“, შავდიას ბედით ლავრენტი ბერიას ცხოველი დაინტერესების პირველ და უტყუარ ნიშნად სწორედ „ანტიგლასოვური კომიტეტის“ მიერ მის დახსნას მიიჩნევს, მეორე ნიშნად კი – ამ სახელგანთხილი კაცის სამშობლოში პირდაპირ სასწაულებრივ დაბრუნებას.

ეს დაბრუნება ისე განხორციელდა, რომ თეიმურაზი კონტრდაზვერვა „სმერმის“ თვალთახედვის არეში არ მოხვედრილა, რომელიც რეპარტიანტთა ფილტრაციის გამაღიანებელი შუშით ახდენდა.

საქმე პირდაპირ გენიალურად აენჭო. 1945 წლის 5 აპრილს პარიზიდან თბილისში ორი თვითმფრინავი გამოფრინდა, რომელსაც 1921 წელს დემოკრატიული მოვრობის მიერ საქართველოდან საფრანგეთში გატანილი განძი მოჰქონდა. ეს დაბრუნება დე გოლისა და სტალინის მოლაპარაკების შედეგად განხორციელდა. თვითმფრინავში ისდნენ ევთიმე თაყაიშვილი, პეტრე შარია, ისტორიკოსი-ხელოვნებათმცოდნე შალვა ამირანაშვილი და ა. გუზოვსკი. განძს ორი მცველიც მოჰყვებოდა, რომლებსაც წითელი არმიის ფორმები ეცვათ. ერთი მათგანი თ. შავდია იყო, მეორე – მისი მეგობარი, აგრეთვე ვერმახტის ყოფილი ლეგიონერი მელაძე (საბჭოთა სამხედრო ფორმები ევგენი გეგეჭორის პირადი თერძის მიერ იყო შეკერილი, საგანგებოდ უსვამს ხაზს ფრანსუაზა ტომი). გამოფრინის წინააღმდეგ თეიმურაზ შავდიამ ევგენი გეგეჭორი და მისი მეუღლე მოინახულა, ქალბატონმა გეგეჭორმა ნინა ბერიასთვის მას საჩუქრები – ნატის ორი ხელთათმანი, სუნამო „ლორიგანი“ და აბრეშუმის თავსაფარი გამოატანაო, ესეც იცოდნენ.

ასე უმტკივნეულოდ დაბრუნდა თეიმურაზ შავდია თბილისში. 1952 წლის თებერვალში „მეგრელთა საქმესთან“ დაკავშირებით დაპატიმრებულ, მშვიდად ცხოვრობდა საკუთარ სახლში შარიასა და რაფაეას მფარველობით.

პ. სულაშვილს წერს („სპეცოპერაციები, ლუბინა და კრემლი“), უახლოეს თანამშრომლებს ბერიამ ამცნო, თეიმურაზი ვესტპოში ჩანერგული იქნა პირადი აგენტი იყოო.

დაპატიმრეს თუ არა, შავდიამ უშედეგოდ სცადა თავის მოგოჟიანება. 1952 წლის ივლისში მას 25 წელი მისულა. სტალინის სიკვდილის უმაღლესი პატივისცემის, მაგრამ ბერიას დამხობის შემდეგ, როგორც მოსალოდნელი იყო, კვლავ ჩასვეს.

ასეთი იყო თეიმურაზ შავდიას „საქმე“. მას ლავრენტის გასაშავებლად, მისი ორპირობის, მოლაპარაკების დასამტკიცებლად აქტიურად იყენებდნენ მწერლები და ისტორიკოსები.

მართლაც საკითხავია, რამ აიძულა ბერია ჩაეტარებინა პარიზიდან სამშობლოში ყოფილი ესესელების ჩამოყვანის რთული და უაღრესად საშიში ოპერაცია. ვითომ ცოლის სიყვარულმა და პარტიისციხემა? პასუხს, ალბათ, ვერასოდეს შევითვალთ. მკვლევარი ფრანსუაზა ტომი, მაგალითად, ვარაუდობს, შავდიასნაირი ევროპაგამოვლილი ადამიანები ბერია სოციალურ დასაყრდენად მოიაზრებდა სტალინის სიკვდილის შემდეგ დაგეგმილი პოლიტიკური და სოციალური რეფორმების განხორციელებისას.

ძნელად გასაზიარებელი ვერსიაა! ლავრენტი თავის თამაშს თამაშობდა. ქსელები ჰქონდა გაბმული ქართულ ემიგრაციასთან. ეს ერთ-ერთ ბრალდებულ ნაუწყეს კოდეც სასამართლოზე (მას თუ მის ორეულს, მნიშვნელობა არა აქვს). ოლონდ, რა ჰქონდა ჩაფიქრებული: ემიგრაციის გახრწნა-დაშლა, მათი სამშობლოში ჩამოტყუება თუ ემიგრაციის ფსონის ყოველი შემთხვევისთვის შემოწახვა, ძნელი სათქმელია. ერთი რამ კი ცხადია: შავდიას საქმე ბერიას იმ საიდუმლო პოლიტიკის ანარეკლია, რომელიც ბედისწერად ექცა.

(ბაბრძეშვილი იმნაბა)

ორბიები, მკვლელობები და ინტრიგები

წმინდა საყდრის დამონები

რელიგიურ საქმეთა ინსტიტუტი (IOR), ანუ პატიკანის ბანკი 1982 წელს ფულის გათეთრების ბრალდებაზე გამო ჩამოიშალა!..

წმინდა საყდრის დამონები

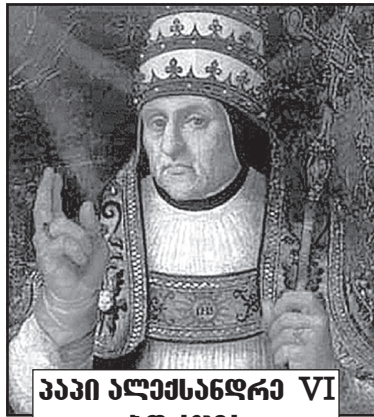
სამსაღური მანქანები, თაღლითი ფინანსისტები, ჯაშუშები და მკვლელები – მიუხედავად იმისა, რომ პატიკანი შეიქმნა მინიმალური საფრთხის გასაქრობად, რელიგიური უფლებების დაცვას, მას თავისი დამონებით ვერ შეეძლო. „მალსია წმინდაა, მაგრამ ცოდვილებსავე შედგება“, – ციტირებს ისტორიკოსი, მარტინ დიუმონი პაპ ბენედიქტე XVI-ის ქადაგებიდან. მიუხედავად პაპ ფრანცისკეს მიერ გაწეული ძალისხმევისა, რომლის გარდაცვალებამ გასულ თვეში მსოფლიოს ყურადღება კვლავ გადაიტანა ამ უძველეს რელიგიურ ინსტიტუტზე, სასულიერო პირების მხრიდან არასრულყოფილებსა და მონაწილეებზე სექსუალური ძალადობა დღემდე მიიჩნევა კათოლიკური ეკლესიის ყველაზე სერიოზულ დანაშაულად. გარდაცვალებამ არაგენტინელმა პონტიფიკოსმა, თავისი გერმანელი წინამორბედის, ბენედიქტეს კვალდაკვალ, გარყვნილების სხვა ფორმებისა, განსაკუთრებული მონღოლური კი – ფინანსურ დანაშაულებს შეუერთა. მიუხედავად იმისა, რომ ის ერთდღერთი ბრალდებული არ არის, ვინც 2023 წელს მასშტაბური თაღლითობის, გაფლანგვისა და ფულის გათეთრების საქმეზე გაასამართლეს, ვატიკანში სწორედ ამ ადამიანის – კარდინალ ანჯელო ბეჩეს – სახელს უკავშირდება დედამიწაზე უფლის მოადგილის სახლში წესრიგის დამყარების მცდელობები. ვატიკანის სისხლის სამართლის სასამართლოს მიერ ოდესმე გასამართლებულ ყველაზე მაღალი რანგის სასულიერო პირს, ფრანცისკეს ყოფილ მრჩეველს განაჩენი გასაჩივრებული აქვს. მაგრამ ბევრისთვის ის მაინც სიხარბისა და კორუფციის განსახიერებაა – იმ ცოდვების, საუკუნეების განმავლობაში რომ აწუხებდა ეკლესიის მმართველ რომის კურიას, რომლის გადავსებული საღარიბოები ხშირად უკონტროლოდ რჩებოდა. მას შემდეგ, რაც დავა წარმოიშვა იმის თა-

ობაზე, მისცა თუ არა ფრანცისკემ კონკრეტული მონაწილეობის უფლება ბეჩეს, ეს უკანასკნელი დათანხმდა, რომ ახალი პაპის არჩევაში მონაწილეობას არ მიიღებდა.

იმ წინააღმდეგობის ფონზე, რომელსაც ახალი პაპი ლეო XIV აუცილებლად წააწყდება, მას შეიძლება

პაპი იოანე XI

პაპი ალექსანდრე VI ბორჯია

გაახსენდეს ფრანცისკეს სიტყვები იმის შესახებ, რომ კურიის რეფორმირება „კბილის ჯაგრისის მეშვეობით ეგვიპტური სფინქსის განწმენდას“ ჰგავს.

საქორწინო ორბი

აგვისტო, ფული და მკვლელობები – პატიკანის ბნელ ისტორიაში ჩაქსოვილი. 2000-წლიანი არსებობის განმავლობაში, რომის

ვალესიამ, „გნეობის თვალსაზრისით, ჯეშვარითა და სპანდალური პერიოდში გაიარა“, – ანონიმური პირობითი განცხადება სააგენტო „ფრანს პრესს“ ერთ-ერთმა საეკლესიო მაღალჩინოსანმა. რადგან ასეთი ეპიზოდები ძალიან ბევრია, ამიტომ მხოლოდ რამდენიმე ყველაზე ემბლემატურ ფაქტს მოვიყვანთ. ვატიკანი არის ქალაქი-სახელმწიფო, რომელსაც წმინდა საყდარი მართავს, მთელი ძალაუფლება კი პეტრეს ტახტის მემკვიდრეს, რომის პაპს აბარია. იტალიის დედაქალაქის გულში ჩაფლული ბორცვები, რომლებზეც ვატიკანი მდებარეობს, საუკუნეების განმავლობაში, ყველაზე დეკადენტური წეს-ჩვეულებების მდუმარე მონუმენტი არიან.

მსოფლიოში ყველაზე პატარა სახელმწიფო შედგება უამრავი განყოფილებიდან, ინსტიტუტებიდან, უმჯობესად სასულიერო და საერთო პირებზე დაშენებული კურიისგან, ანუ მოკლედ რომ ვთქვათ – რომის ეკლესიის მთავრობისგან, და შევიცარიული გვარდიისგან, რომელიც სუვერენული პონტიფიკოსისა და მისი ტერიტორიის უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელი. ერთი სიტყვით, ეს არის უბრალო ადამიანური საზოგადოება, რომელიც კარგი და ცუდი პიროვნებებისგან შედგება. მიუხედავად იმისა, რომ პაპი დედამიწაზე მცხოვრები 1,4 მილიარდი კათოლიკის სულიერი წინამძღოლია, ის და მისი წინამორბედები უცდომლად არ ყოფილან. მე-10 საუკუნეში ამბოგნენ, რომ პაპმა იოანე XII-მ ლატერანის სასახლე პარეზად აქცია. ხუთი საუკუნის შემდეგ კი, პაპმა ბორჯიამ, იგივე ალექსანდრე VI-მ, ვა-

ლონდონის გლაუზარაიერის სიღზა ჩამოკიდებული პატიკანის ბანკის „ბანკო ამპროსიანოს“ დირექტორი რობერტო კალვი

ტიკანში, თავისი ქალიშვილის ქორწინებაზე, ორგია მოაწყო.

გლაუზარაიერის სიღზა

ჩამოკიდებული

ჩაალოგა თუ ლეგენდა, ამას დიდი მნიშვნელობა არ აქვს. „ჩანასხის ვაჟის დროინდელი პაპები სამაგალიტოები არ იყვნენ. უძირველეს ყოვლისა, ისინი იყვნენ მომრეხები, ადამიანები, რომლებიც ტანდრონიას იცავდნენ“, – განმარტავს პრეზაბიტი. პაპის დინასტიები – მედიჩები, პამფილიები, ბორჯიები – უბრალოდ მდიდრები იყვნენ, ისინი თავის ნათესავებს საპატიო თანამდებობებსა და უზარმაზარ მამულებს ჩუქნიდნენ.

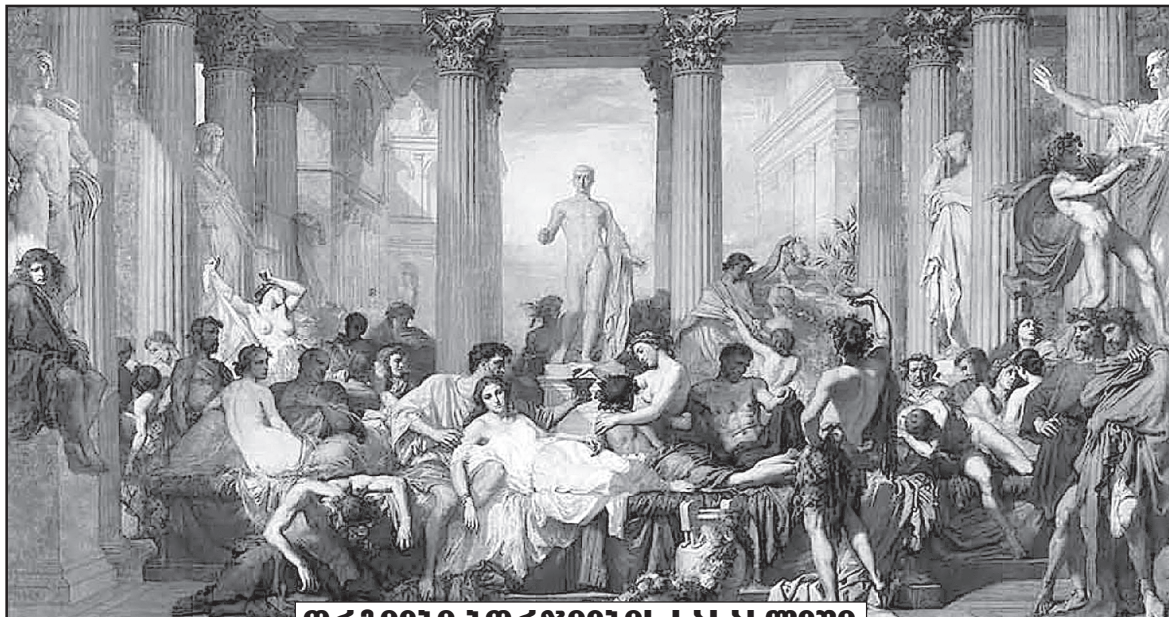
„ნეოტიზმი იყო იმ დროინდელი ეკლესიის ერთ-ერთი სიმსივნე, მაშინ პონტიფიკოსებს „პაპ-მეფეებად“ იხსენიებდნენ“, – აღნიშნა პრეზაბიტი.

„პირველი, რასაც პაპი ხელი-სუფლებში მოსვლისას აკეთებდა, იყო საკუთარი ოჯახის გამდიდრება და სხვების გაღატაკება – როდესაც მათ არ კლადა“. რამდენიმე საუკუნის შემდეგაც, „მანკო ამპროსიანოს“ ირგვლივ ატეხილი დიდი სკანდალის მიზეზი კვლავ ფული გახდა. უფრო ზუსტად კი – რელიგიის საქმეთა ინსტიტუტის

(IOR), ანუ ვატიკანის ბანკის აქციების საკონტროლო პაკეტი.

ეს ბანკი 1982 წელს მათთვის ფულის გათეთრების ბრალდებების ფონზე ჩამოიშალა, მისი დირექტორი რობერტო კალვი კი, იმავე წელს, ლონდონის ბლუეფარაიერის სიღზა ჩამოკიდებული იპოვეს. შევიცარიული გვარდიის მეთაურს, ალბის ესტერმანსაც სამუხარადო ბედი ეწია. 1998 წელს ის და მისი მეუღლე ვატიკანის ბინაში ერთ-ერთმა მისივე ნაცნობმა ცეცხლისასროლი იარაღით დახოცა, რომელმაც შემდეგ თავი მოიკლა.

დაჩაგრული ჯარისკაცის სასონარკვეთილი ქმედება? უცხოური ჯაშუშური სამსახურის შეცდომა? ღალატის დრამა? – საიდუმლო დღემდე ამოუხსნელი რჩება. „როგორც არ უნდა ყოფილიყო მათი ბუნება, როგორც არ უნდა ყოფილიყო მათი ემოცია, პაპებისა და მათი კურიის გარყვნილება ეკლესიის მორალურ დოგმებს ეწახეზოდა, რის შედეგადაც ზოგიერთი მათგანი გაიჩინა“, – ამბობს რელიგიის ისტორიკოსი დიუმონი. საპასუხო ქმედებები ზოგჯერ საკმაოდ მკვეთრი იყო. რეფორმატორმა მარტინ ლუთერმა, რომელმაც დაგმო ეკლესია და ინტელგენციებით ვატიკანისთვის „ბაზილიონი“ უწოდა, სათავე დაუდო რომის ეკლესიის გაყოფას, რაც პროტესტანტული რეფორმაციით დასრულდა.

ორბიები ბორჯიების სასახლეში

შევიცარიული გვარდიის მეთაური ალოის ესტერმანი

რომის პაპი ლეო XIV პირველი ამერიკელია!

ირაკლი კობახიძე:

„საქართველოს მთავრობის სახელით გულწრფელად ვულოცავ მის უწმინდესობას, ლეო XIV-ს რომის პაპად არჩევას.

ვესურებთ მას სიძლიერეს, სიბრძნესა და ღვთის წყალობას კათოლიკური ეკლესიის ხელმძღვანელობის წმინდა მისიის შესრულებაში“.

მიხეილ ყაველაშვილი:

„გულთბილად ვულოცავ ლეო მე-XIV-ს რომის პაპად არჩევას. საქართველო აფასებს ისტორიულ კავშირებს წმინდა საყდართან და მზადაა განაგრძოს მშვიდობაზე, ურთიერთპატივისცემასა და საერთო ღირებულებებზე დაფუძნებული ურთიერთობები“!

* * *

შეგახსენებთ, რომ ამერიკელი კარდინალი რობერტ ფრანცის პრევე რომის პაპად აირჩიეს. პაპის რანგში მისი სახელი ლეო XIV იქნება“.

პაპის ინაუგურაცია 18 მაისს გაიმართება

რომის ახალი პაპის ლეო XIV ინაუგურაციის ცერემონია 18 მაისს გაიმართება. ინფორმაციას Reuters-ი ვატიკანში დაყრდნობით ავრცელებს.

ინაუგურაციის შემდეგ რომის პაპი უფლებამოსილების განხორციელებას ოფიციალურად შეუდგება. სააგენტოს ცნობით, ინაუგურაციიდან სამი დღის შემდეგ ლეო XIV-ს პილიგრიმებთან ოფიციალური აუდიენცია ექნება.

ახალი პაპი ლეო XIV

ვინ არის ამერიკელი რობერტ ფრანცის პრევეოსტი?

69 წლის რობერტ ფრანცის პრევეოსტი ხუთშაბათს 8 მაისს პირველი პაპი გახდა, რომელიც ამერიკის შეერთებულ შტატებშია დაბადებული. მას იცნობენ ზომიერი შეხედულებების მქონე პოროვნებად, რომელსაც მოსმენის უნარი გააჩნია, არის კარგი მოდერატორი და კარგად იცნობს როგორც ვატიკანის შიდა სამზარეულოს, ასევე მისი საგარეო პოლიტიკის მიმართულებებს.

„უწმინდესობის არ უნდა იყოს პატივად პრინცი, რომელიც მუდმივად თავის სამეფოში ბრუნდება, ის ხალხთან ახლოს უნდა იყოს, მას ამსახვროს და მასთან ერთად იტანოს“, – განაცხადა მან 2024 წელს ვებგვერდ Vatican News-თან ინტერვიუში.

2023 წელს ფრანცისკემ პრევეოსტი კარდინალად აკურთხა, რამაც ხელი შეუწყო ვატიკანში მის აღზევებას. მანამდე ის შვიდი დიკასტერიის (ვატიკანის სამინისტროების ეკვივალენტი) წევრი იყო. როგორც ფრანცისკის პრევეოსტი, კერძოდ, სათავეში ედგა სავსესკოპოსო კანცელარიას, რამაც ის აქცია წინა პაპის მრჩეველად პრელატების დანიშვნის საკითხში.

აღაიანი, რომელსაც პაპი ფრანცისკა აფასებდა

ფრანცისკა განსაკუთრებულად აფასებდა ამ აღაიანს, რომელსაც ხშირად ახასიათებენ როგორც თავგადასავლელსა და მოკრძალებულს. ეს პიროვნება წლების განმავლობაში გადახ-

ვენილი იყო „ვერიფაიკაციის“ – შორეულ ტერიტორიებზე, რომელთაზეც ვატიკანის მხრიდან გოლფსტრიკი ყურადღება ნაკლებად ექცეოდა.

ჩიკაგოში დაბადებულმა პრევეოსტმა ჯამში ორი ათწლეული პერუში გაატარა, სადაც მისიონერულ საქმიანობას ეწეოდა და ქვეყნის ჩრდილოეთ მდებარე ჩიკლაიოს ეკლესიის არქიეპისკოპოს-ემერიტუსი გახდა. მისი გამოცდილების, გლობალური ხედვისა და ვატიკანის ბიუროკრატიაში ნავიგაციის უნარის საფუძველზე, ვატიკანის ექსპერტებმა, არჩევნების წინ, პრევეოსტი ამერიკელ კარდინალებს შორის ფავორიტად დაასახელეს.

ყველაზე ნაკლებად ამერიკელი სხვა ამერიკელებს შორის

იტალიურმა ყოველდღიურმა გაზეთმა „ლა რეპუბლიკამ“, ზომიერი ტონის გამო, პრევეოსტი დაახასიათა, როგორც „ყველაზე ნაკლებად ამერიკელი სხვა ამერიკელებს შორის“.

საეკლესიო სამართალში ღრმა ცოდნამ მას დიდი პატივი მისცა კონსერვატორი კარდინალების თვალში, რომლებიც თეოლოგიური საკითხების მიმართ განსაკუთრებული მგრძნობელობით გამოირჩევიან.

ფრანცისკეს გარდაცვალების შემდეგ პრევეოსტმა განაცხადა, რომ ეკლესიაში „კიდევ ბევრი რამ არის გასაკეთებელი“.

„ღმრთი გზაწმინდი ყოველთვის ერთი და იგივეა (...), მაგრამ დღევანდელ აღაიანთან, ახალგაზრდობთან, ღარიბებთან, პოლიტიკოსებთან მისი მიზანის გზა განსხვავებულია“, – აღნიშნა მან.

მონსინიორ პრევეოსტი 1955 წლის 14 სექტემბერს დაიბადა. სწავლობდა წმინდა ავგუსტინეს ორდენის სემინარიაში, რომელშიც 1977 წელს შევიდა. თეოლოგიის ხარისხის გარდა, ასევე აქვს მათემატიკის დიპლომი.

1982 წელს მღვდლად აკურთხეს და ორი წლის შემდეგ, მისიონერად გაგზავნეს პერუში, სადაც მრავალი წელი დარჩა.

1999 წელს დაბრუნდა ჩიკაგოში, როგორც შუა დასავლეთის ავგუსტინელთა ხელმძღვანელი, შემდეგ კი (2001 წელს) – გენერალური პრიორი.

2014 წელს პაპმა ფრანცისკემ ის ჩრდილოეთ პერუში, ჩიკლაიოს ეპარქიის სამოციქულო ადმინისტრატორად დანიშნა.

2023 წელს მონსინიორ პრევეოსტი ვატიკანის მთავრობის ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან თა-

ნამდებობაზე – ეპისკოპოსთა გავლენიანი დიკასტერიის პრეფექტად დანიშნა.

ამ სტრატეგიულ პოსტზე მან შეცვალა კანადელი კარდინალი მარკ უელე, რომელიც სექსუალურ ძალადობაში იყო ბრალდებული და თანამდებობიდან ასაკის გამო გადადგა.

მონსინიორ პრევეოსტი ასევე არის ლათინური ამერიკაში რომის პაპის კომისიის პრეზიდენტი.

ერთი ჩვეულებრივი დღე ქველ რომში

ქველი რომის ცხოვრება ერთი დიდი სეპარატული იყო – შრომა, აზაროვი სიარული, ხალხმრავალი გაზრდა და პოლიტიკური დებატები ფორუმზე. თუმცა, როგორც გადიოდა რიგითი მოქალაქის ერთი დღე და რას აკეთებდა ჩვეულებრივი რომაელი, გაგალითად.

პირველი საუკუნის დროინდელ იმპერიაში?

რომაელთა მისი ამოცანისა იდებოდა. დღის პირველი საათები ყველაზე აქტიურად ითვლებოდა – საქმეები აღდგენილი და დაწყებული, რათა შემდგომი სიცხისგან თავი დაეღწია. მაღალ ფენას მონაწილეობა ჰქონდა: გაღვიძება, დაგება, თხის დაგება, გაგება და სხვა მსგავსი აქტივობები მათ დამოუკიდებლად არ უწევდათ.

პატრიციები (არისტოკრატია) მსუბუქად საუბრობდნენ – პური, თაფლი, ყველი ან ზეთისხილი. პლებეები, (დაბალი ფენა) ხშირ შემთხვევაში, საუბრის საერთოდ ტოვებდნენ ან პურიდან დაწყებული ყველაფერს ჭებდნენ.

სამუშაო დროს, შუადღემდე, მდიდრები მიდიოდნენ ფორუმზე, სადაც მონაწილეობდნენ პოლიტიკაში, ესაუბრებოდნენ ადვოკატებსა და სხვა პროფესიის ადამიანებს.

ხელოსნები და ვაჭრები დილიდან ხსნიდნენ პატარა სამუშაო ჯიხურებსა თუ მაღაზიებს. მეურნეები ქალაქგარეთ მიდიოდნენ მიწის დასამუშავებლად.

შუადღე აზანოსა და დასვენების დრო იყო. რომში დღის ყველაზე პოპულარული დრო სწორედ აზანოებში გატარებული საათები გახლდათ. ეს იყო სოციალური სივრცე, სადაც მამაკაცები და ქალები

ცალ-ცალკე იკრიბებოდნენ, ბანაობდნენ, საუბრობდნენ პოლიტიკაზე, საქმეებსა თუ სხვადასხვა ჭორზე.

აზანოს შემდეგ მსუბუქი ლანჩის დრო ღვებოდა: პური, ხორცი ან ლობიო, ცოტა ღვინოც. ღარიბები თავს ხშირად მხოლოდ ხორბლის ფაფით იკმაყოფილებდნენ.

საღამოს მდიდრული ვახშამი იმართებოდა, რისი შესაძლებლობაც, ძირითადად, მხოლოდ ელიტას ჰქონდა. ისინი სასადილო ოთახში ტახტებზე წამოწვევდნენ და ერთმანეთთან საუბრის პარალელურად მიირთმევდნენ. აქ საჭმელი მრავალფეროვანი იყო: ხორცი, თევზი, ბოსტნეული, ხილი, ხანდახან ეგზოტიკური ცხოველებიც კი.

რომაული ქუჩები ღამით საშიში იყო. დაბალი ფენის ადამიანები ცდილობდნენ, ადრე დაეძინათ, სიმდიდრე კი, იმის საშუალებას იძლეოდა, დღე სხვადასხვა ტიპის სანათით გაგრძელებულიყო.

ჩვეულებრივი დღე ქველ რომში, ერთი მხრივ, ნამდვილად იყო გვიან და გადატვირთული – შრომა, სიცხე, გრილი გადარჩენა, მეორე მხრივ – ეს იყო სიმშვილენად გადასავალი საზოგადოება, სადაც აზანო, გაზარდი და ფორუმი მნიშვნელოვან როლს ასრულებდა ყოველდღიურ ცხოვრებაში.

რუსული
პროპაგანდა
ცდილობს, მეორე
მსოფლიო ომის
ვეტერანები
უკრაინაში
მიმდინარე ომის,
ი.წ. CBO-ს
ვეტერანებით
ჩაანაცვლოს,
ხოლო სტალინი
— პუტინით.

პუტინი VS სტალინი – „ჩაანაცვლების ოპერაცია“

პუტინს აქვს გეგმა. პირობა საგზი-
დო, რომლის შემთხვევაშიც ნა-
წილი სულაც არ გულისხმობს საოგანო
მოქმედებებს შერაცხვას. რომელსაც
გააცნობიერა, რომ უკრაინის წინააღ-
მდეგ ნაგონიერი სომეხ-ქართველი
„გამანათლებელი“ ვერაძის ვერაძის ვე-
რსადაც, რუსეთის შავი ზღვის მთა-
ვანარდადი შეუდგა „საქმიანო ჩა-
ნაცვლების ოპერაციას“ და გადაწყვი-
ტა, 80 წლის წინანდელი გამანათლებელი
საკუთარ საჭიროებად მოეხმოს.

ერთი მხრივ, პუტინი უსირცხვილოდ იყე-
ნებს იმ დანაკარგებს, მწუხარებს და გამარ-
ჯების სიხარულს, რომელიც მეორე მსოფლიო
ომში მოუტანა საბჭოთა კავშირში მცხოვრებ მი-
ლიონობით ადამიანს (თითქმის ყველა ოჯახს),
რომელთა შთამომავლები დღეს რუსეთის მე-
ზობლად, დამოუკიდებელ სახელმწიფოებში
ცხოვრობენ. მეორე მხრივ კი, პუტინი ისტორიას
თავის თარგმნა, ათავისუფლებს მას ყვე-
ლაფერისგან, რაც არ შეესაბამება რუსეთისა და
გარესამყაროს გადაკეთების მისიულ გეგმებს.
„დიდი სამამულო ომის“ პროპაგანდისტული მი-
თი ანაცვლებს ომის რეალურ მესიერებას;
ამავდროულად, ხდება უკრაინაში მიმდინარე
ომის მითების შერევა ისტორიულ მითებთან და
ამ გზით მომავალი თაობებისათვის ახალი მი-
თების მიღება.

დიდი სამამულო ომის ვეტერანებს, რომლე-
ბიც, მუხრანის მიხედვით გამო, თითქმის ალარ
დარჩნენ, რუსეთის ხელისუფლება თანდათან
„ანაცვლებს“ სეო-ს (სეო – CBO – სამხედრო
სახელმწიფო ომის) – ასე უწოდებდნენ რუ-
სეთის მთავრობა უკრაინაში სრულმასშტა-
ბიან ომს. – რ.მ.) ახალგაზრდობის ვეტერა-
ნებით“, რაც პუტინის გეგმის მნიშვნელოვანი ნა-
წილია. რუსეთის სკოლებში დანერგილ ახალ
საგანში „საუბრები მნიშვნელოვანზე“ მოსწავლე-
ებს უკრაინაში შეჭრაზე მოუხსნობენ როგორც
საბჭოთა ჯარისკაცების გმირობისა და თავდა-
დების ტრადიციების გაგრძელებას. პუტინიც
ვოლგოგრადში სტუმრობს დროს პატრიოტიზ-
მის გაკვეთილს იმ დროს ატარებს, როცა ადგი-
ლობრივი გუმბერატი „მოულოდნელად“ დი-
დი სამამულო ომისა და „საქმიანო სამხედ-
რო ოპერაციის“ ვეტერანების სახელით, ქალა-
ქის აეროპორტისთვის „სტალინგრადის“ სახე-
ლის მინიჭების ინიციატივით გამოდის.

„მათი სიტყვა ჩემთვის კანონია, ასე რომ,
ჩვენ ამას გავაკეთებთ“, – წარმოთქვამს პუ-
ტინი წინასწარ მომზადებულ პასუხს. ფირნიში
შესაბამისი განკარგულების ხელმოწერაზე სწრა-
ფად იცვლება და ამგვარად, პუტინი პირველად
ლეგალურად „ეყრდნობა“ სტალინს, რომელიც
„საქმიანო ჩანაცვლებითი ოპერაციისა“ და,
შესაბამისად, კრემლის მითოლოგიის ფარგ-
ლებში, მისაღებ და სასურველ პერსონაჟად იქ-
ცა. და მართლაც, ციხეებსა და კოლონიებში ნა-
წამები ადამიანების რაოდენობის მიხედვით თუ
არა, წამებისა და სიხვედრის ხარისხის მიხედვით,
პუტინის რეჟიმი სრულად შეესაბამება „ორიგი-
ნაღს“: მხოლოდ გასულ აპრილში რუსეთში
აღიკრძალა პოლიტიკურად მოტივირებული 90
საქმე და 145 მსჯავრდებული. ავიღოთ თუნ-

დაც ტყვეობაში წამებით მოკლული უკრაინელი
ჟურნალისტი ვიქტორია რომჩინა, რომელიც
ერთ-ერთი პუტინის ჯალათების მიერ ათასო-
ბით დახოცილთა შორის.

რაც შეეხება „ეს-ვეო“-ში გამარჯვებებს –
კრემლის მითების მოხვედრები ოსტატურად ჯე-
დავენ ახალ-ახალ მიღწევებს. მაგალითად, უკ-
რაინაში მიმდინარე ომის უდიდეს მიღწევად
მიჩნეულია მითი გაზსადენის მიღზე, რომლის
მიმდინარე რუსეთის ჯარებმა კურსკის ოლქის
ქალაქ სუჰაში შეაღწიეს. არადა, სუჰა რუსმა სამ-
ხედროებმა მაშინ ვერ გაათავისუფლეს; ოპე-
რაციის მონაწილეთა ნაწილი სამუდამოდ დარ-
ჩა იმ მილში, ხოლო ისინი, ვინც მილიდან გაღ-
ნევა შეძლეს, მხოლოდ უკრაინელების ხელში
აღმოჩნდნენ.

ყოველივე ამის მიუხედავად, ამერიდან მი-
ლი თითქმის წმინდათა წმინდაა. მისი ასლები
დიდი ზარ-ზეიმით დაიდგა რუსეთის ქალაქებსა
და დაბებში. ერთ-ერთი ასეთი მემორიალური
„ტრუბა“ აღმართა ომის ოლქის ქალაქ ისილ-
კულში, საკათედრო ტაძრის მახლობლად. რო-
გორც ომის ეპარქიის ვეზაიტზე გამოქვეყნე-
ბულ ცნობაშია ნათქვამი, ძეგლმა ისილკულის
მაცხოვრებლებსა და ქალაქის სტუმრებს უნდა
შეახსენოს სამშობლოს დამცველების სიმამა-
ცე და თავდადება.

მორჩილი ასეთი პროპაგანდისტული
ხრივი სამდღიანი „სადღესასწაულო
ხაზის“ გამოცხადება. მოსკოვში თან
სასოწარკვეთილად ცდილობენ გა-
მანათლებლის უსაფრთხო დღეების უგ-
რანაწილად, თან პარალელურად
აჩვენებენ, რომ გაიმართა წინანდელი
ტრეპის ჩვენება, რადგან დღეინად
მშვიდობა ფიქრობენ.

ტყუილი კი გაგრძელდება მარკო რუბინის აღ-
ლუმზე შესაძლო ჩასვლის შესახებ. თუმცა, ეს
ყველაფერი ხდება უკრაინის ქალაქების და-
ბომბვის ფონზე, რომლის ამკარა მიზანია იყო
უკრაინის მოსახლეობის იძულება, გენოლა მო-
ეხდინათ თავიანთ პრეზიდენტზე, რათა ამ უკა-
ნასკნელს კაპიტულაცია გამოეცხადებინა. პრი-
ლის პირველ 24 დღეში, ოდესის, ხარკოვის,
კრივიო როგის, ნიკოლაევის, კიევის, სუმის, ჩერ-

კასის, კუპიანსკის დაბომბვის შედეგად (სია მუდ-
მივად იზრდება) – დაიღუპა ან დაიჭრა 848 მშვი-
დობიანი მოქალაქე, რაც გასული წლის ანალო-
გიურ პერიოდთან შედარებით 46%-ით მეტია.

თუმცა, ჩანაფიქრმა საპირისპირო შედეგი
გამოიღო. ვოლოდიმირ ზელენსკიმ 9 მაისის
სამდღიანი ცეცხლის შეწყვეტის წინადადება
უარყო და უწოდა მას „თეატრალური დად-
გმა“, რომელიც, მისი თქმით, მიზნად ისახავს
„იზოლაციიდან გამოსვლის ატმოსფეროს“
შექმნას. ზელენსკიმ გაიმეორა, რომ მო-
ითხოვს უპირობო ცეცხლის შეწყვეტას მინიმუმ
30 დღით, ნებისმიერ დროს, დღესასწაულებ-
თან მიზნის გარეშე.

თეთრი სახლის დერეფნებში უკვე ალაპა-
რაკდნენ მაქსიმუმური დიპლომატიის მნიშვნე-
ლობაზე. უკრაინასთან მინერალების შესახებ
შეთანხმება მიღწეულია, ტრამპს შეუძლია ან-
გარიში ჩააბაროს ამომრჩეველს, ხოლო მის
გუნდს პუტინის გარეშე საკმარისზე მეტი საქ-
მე აქვს, რის შესახებაც სახელმწიფო დეპარტა-
მენტმა განაცხადა, რომ მდივანი რუბინი მო-
ლაპარაკებებში შეამავლობისთვის „პირველივე
დაძახილზე“ აღარ იფერნს. კონგრესშიც გამო-
ცხადდება.

სიხეხესა და კოლონიებში ნაწამები ადამიანების რაოდენობის მიხედვით
თუ არა, წამებისა და სიხვედრის ხარისხის მიხედვით, პუტინის რეჟიმი
სრულად შეესაბამება „ორიგინალს“. მხოლოდ გასულ აპრილში
რუსეთში აღიკრძალა პოლიტიკურად მოტივირებული 90 საქმე და 145
მსჯავრდებული. ავიღოთ თუნდაც ტყვეობაში წამებით მოკლული
უკრაინელი ჟურნალისტი ვიქტორია რომჩინა, რომელიც ერთ-ერთი
პუტინის ჯალათების მიერ ათასობით დახოცილთა შორის.

შოთა დარბაზილი: და ცოტაც, უნდა მაცალი!

მაისია, — ყვავილების
აფეთქება! ვარდობისთვის
რა სწორია...

წელიწადის ამ ულამაზეს
დრო-ჟამს (08.05.1955 წ.) დამა-
დებელი, მამულ-დედულზე და,
საერთოდ, მრავალჭირნახულ
ივერთ სამკვიდროზე უზომოდ
შეყვარებული, კაცი წრფელი და
მართალი, საქართველოს მძიმე
დღევანდლობაზე მწარედ ჩა-
ფიქრებული, შვიდი ათეული
წლის, საკუთარ სამშობლოში
ოკუპირებული ცხინვალის დე-
ნაციფიკაციის პროცესში,
უპირველესად, სიტყვაკამათი
ქართულის ომბიანი ჩუქურთმის
მჭრელი პოეტია:

„მე ცხინვალელი ბიჭი ვარ,
დედით და მამით ქართველი,
სიხარული ვარ, სიმღერა,
ლექსი, ფიქრი და სანთელი.“
პატრიოტი მამულმშვილი ქარ-
თული, ოჯახის ღირსეული შთამო-
მავალია. მისმა სიტყვების წლებმა
ცხინვალქალაქში გაიარა.
სამაჩაბლოელ პოეტს ადარდებს

ნაომარი, ქართველებისგან დაკლი-
ლი მშობლიური ქალაქი:

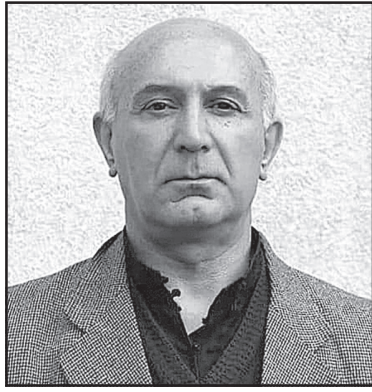
„ჩვენი კოშკია ცხინვალე,
ჩემი ჭრილობის მალამო,
ომგადახდილი ტკივილი,
ნატანჯო ჩემო ქალაქო.“

მიუხედავად ღვთისმშობლის
წილხვედრი ქვეყნის ძნელმდგომი-
სა, დევნილობაში გავლილი და გა-
საღვლილი გაუსაძლისი დღეებისა,
იგი იმედს არ კარგავს და მომავლი-
სადმი ოპტიმიზმითაა განწყობილი:

„არა, დრო მოვა, ინათებ
ასი ათასი სანთელით,
ქართული დროის ფრიალი
ამოისუნთქებს ქართველი...
ამიტომ, როცა კითხულობთ,
მანძი რა არის ცხინვალე,
გვასუხობთ: არის ქალაქი,
საქართველოში მზრუნველი.“

ძირძველ ქართულ ქალაქში
ახალგაზრდა შემოქმედმა, თანა-
მოაზრებულთა ერთად, დააარსა ვო-
კალურ-ინსტრუმენტული ანსამბლი
„მონვარონი“ (ცისკრის ნათება – რ.
მ.). ანსამბლის სოლისტი, 1989
წლიდან სამხატვრო ხელმძღვანე-
ლია, სადაც იღვანა ქართულ-ოსე-
თი ეთნოკონფლიქტის დაწყებამ-
დე. ამასთან, ქართულ-ხალხურ ან-
სამბლ „ლიახვის“ სოლისტს, ესტ-
რადისა და ხალხური სიმღერების
უზადო შემსრულებელს შემოვლი-
ლი აქვს მსოფლიოს არაერთი ქვე-
ყანა.

ერთი დრო ამ ბიჭებისთვის მარ-
თლაც დაუვინყარი იყო. კერძოდ,
გასული საუკუნის 80-იანი წლები.
სწორედ იქიდან იღვს სათავეს „ლი-

ახვის“ დაარსება. მაშინ, ვოკალურ
ანსამბლში გაერთიანდნენ ახალგაზ-
რდები დავით ელმაქიძის ხელმძღ-
ვანელობით და, მიუხედავად მრავ-
ალი სირთულისა, მათმა მეცადი-
ნებამ შედეგი გამოიღო. და, აი,
1985 წლიდან ცხინვალის რაიონის
კულტურის განყოფილების გამგის
– იუზა თადეაშვილის ხელშეწყობით
და მზრუნველობით, მომღერლებ-
მა გზა გაიკაფეს.

რესპუბლიკური და საერთაშო-
რისო კონკურსების ლაურეატი შოთა
დარბაზილი სტუდენტობის წლე-
ბიდან ეწევა აქტიურ შემოქმედებით
საქმიანობას. პირველი ლექსი ცხინ-
ვალის ქართულენოვან გაზეთში და-
ბეჭდა. მას შემდეგ, ლექსებს, პუბ-
ლიცისტურ წერილებს სისტემატუ-
რად აქვეყნებს რეგიონულ თუ რეს-
პუბლიკურ ჟურნალ-გაზეთებში. დევ-
ნილობაში გამოსცა პოეტური კრე-
ბულები: „სამაჩაბლოში ქართლის
ცრემლია...“ (1992 წ.), „ლოტოლვი-
ლი მქვია“ (1994 წ.), „წარსულის ნა-
ამბორალი“ (2000 წ.), „შენდამი რწმენით“
(2020 წ.).

ჟამიანობით, ქარ-
თელებისგან აყრილ-
მიტოვებული სამაჩაბ-
ლოს გამო, აღმოთე-
ბულ პოეტს ადგილის
დედა უხმობს, ეძახის:

„გამომიხსენი! –
მესმის შენი
ხმა, განწირული,
ნატანჯო,
ჩემო ედემო
და ახლა
ნაცარო...
ცრემლით საგსეა
ეს თვალები
შენს კენ
მზირალი
და ცოტაც, ვიდრე გამოგისნი,
უნდა მაცალი!“

ლიახვისპირელი შემოქმედის-
თვის დევნილობის მძიმე წლებს უკ-
ვალოდ არ ჩაუვლია. ამის დასტუ-
რია ის ტკივილიანი ლექსები, სიღ-
რმისეულად რომაა გამოხატული
ჩვენი დღევანდელი ყოფა და სული-
ერი განცდები. მას, რა თქმა უნდა,
სურდა თავის მშობლიურ კუთხეში
მშვიდობიანად ეცხოვრა და სულ
სხვა თემზე ეწერა, მაგრამ განგე-
ბამ ასე არ ინება:

„გაურკვეველი არაფერია,
ჩემთვის ნათელი არის ყოველი,
ხან მხიარული, ხან სევდიანი,
მწვავს პოეზიის სევდის მორევი.
მუსიკის ხმებში ახმოვნ

ტკივილს,
საოცარია ფერისცვალება,
ისევ მართო ვარ და მეშინია
უცხო ქალაქში გარდაცვალება...“

მიდა ქართლის ოკუპირებული
ზონა თითოეული ქართველის სატ-
კივარი, ჯერაც მოუშუშებული იარაა.
„სამაჩაბლოში ქართლის ცრემ-
ლია!..“ – გულდარდიანად აცხა-
დებს იუბილარი კალმოსანი შო-
თა დარბაზილი. და გვჯერა, რომ
ეს ცრემლი მანამდე ინვეთებს,
ვიდრე არ ჩაიწვება ერთიანი სა-
ქართველოსთვის მლოცველის ხე-
ლით დანთებული წმინდა სანთე-
ლი!

როგორც ოდიკაძე,
საქართველოს
ღმრთადაცხადი ჟურნალისტი.

წმინდა ანდრია პირველწოდებული

12 მაისს საქართველოს წმინდა მართლმადიდებე-
ლი საგარეო ეპისკოპოსი წმინდა ანდრია პირველწო-
დებულს იხსენიებს, რომელიც საქართველოში ქრისტიან-
ობის დამფუძნებელი იყო.

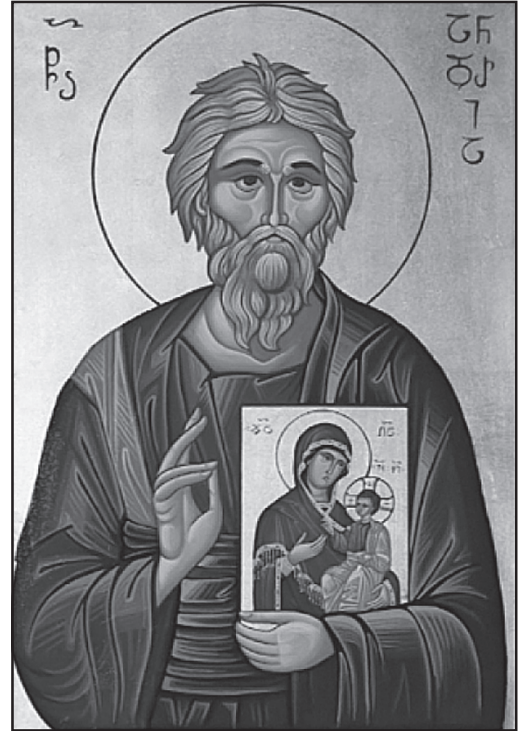
...წმინდა ანდრია პირველწოდებულმა ქრისტეს მოძღ-
ვრება იქადაგა ბალკანეთის ნახევარკუნძულზე, მცირე აზი-
აში, შავი ზღვის სანაპიროზე მდებარე ქვეყნებში და სკე-
თიაში (დღევანდელ რუსეთში).

წმინდა ანდრია ქალაქ ტრაპიზონში (დღევანდელი მცირე
აზია) დაიბადა. მან იქ დაიწყო სახარების ქადაგება. მეორე
განსაცდელი დაითმინა ურწმუნოთაგან, მაგრამ მეორეც მო-
აქცია...

ალსანიშნავია ისიც, რომ იმ ადგილას, სადაც ყოვლად-
წმინდა ღვთისმშობლის ხატი დაასვენა ანდრია პირველ-
წოდებულმა, იქ მშენიერება წყარო ამოჩქეფა. ქართვე-
ლებმა იქ ააშენეს ღვთისმშობლის სახელობის ეკლესია.

ანდრია პირველწოდებულმა ცხუმში დატოვა სვიმონ
კანანელი, თვითონ კი ჯიქეთისკენ წავიდა. სამეგრეო-
ში ჩასულ ნეტარ ანდრიას ქალაქ პატრის მმართველი ჯვარ-
ზე გაკვრით დაემუქრა და აასრულა კიდევ.

გიული ლიპარტია

მხოლოდ სინანული და მონანიება გაღაბარჩენო!

„დრმა მფხარაგასა და მფ-
ფოთვას გამოვხატავთ ცოტა
ხნის წინ ვართ-ვართი თაატრის სცე-
ნაზე გამართულ ღვთისმშობელ
წარმოდგენასთან დაკავშირებით.“

ჯეშმარიტი ხელოვნება სიკეთის
მსახურება და ამ სიკეთის ხალხის-
თვის გაზიარებაა. სწორედ ეს არის
მისი არსი და დანიშნულება, მაგ-

რამ როცა შემოქმედება იქცევა
სხვათა დამცირებისა და შეურაცხ-
ყოფის იარაღად, თესავს
ღვარძლს, სიძულვილს და სიბოლ-
ნეს, ინვესტს საზოგადოების გაღი-
ზიანებას და დაპირისპირებას, მა-
შინ ის უკვე მიზანმიმართული ზო-
როტება და არაფერი აქვს საერ-
თო ნამდვილ ხელოვნებასთან.

როგორც წმინდა ბასილი დი-
დი ბრძანებს, თავისუფლება არ
ნიშნავს იმის კეთებას, რაც გინდა,
თავისუფლება ნიშნავს, აკეთო ის,
რაც საჭიროა.

მოვეწოდებთ ყველას, პატივი
სცეს და გაიზაროს პასუხისმგებ-
ლობა იმ სულიერი ფესვებისად-
მი, რომლებიც ადამიანის სულის
განუყოფელი ნაწილია. თავის
მხრივ, რა თქმა უნდა, საზოგადო-
ების მოვალეობაა, მართებულად
შეაფასოს, რომ ამგვარი ქმედე-
ბა არ უნდა შეინიღოს თავისუფ-
ლებისა და ხელოვნების სახელით,
არ უნდა იქცეს ღვთის გმობის,
რწმენის, ზნეობისა და ისტორიუ-
ლი მემკვიდრეობის დაცვის ინსტ-
რუმენტად.

აღნიშნული ღონისძიების შე-
მოქმედებს კი მოვეწოდებთ სინა-
ნულისკენ და შეგახსენებთ, რომ
ამგვარი მკრეხელობის ჩამდენი,
შეუწინებლობის შემთხვევაში, სა-
ეკლესიო სასჯელის სახით, ეკლე-
სიიდან განკვეთას ექვემდებარე-
ბა, – ნათქვამია საპატრიარქოს მი-
ერ გავრცელებულ განცხადებაში.

საქართველოს
საპატრიარქო

17 მაისი ოჯახის სინანულის დღეა!

საპატრიარქო 17 მაისთან დაკავშირებით განცხადებას ავრცელებს:

„როგორც მოგახსენებთ, სრულიად საქარ-
თველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, მცხეთა-თბი-
ლისის მთავარეპისკოპოსისა და ბიჭვინთისა და
ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტ ილია II-ის ლოც-
ვა-კურთხევით, 2014 წელს 17 მაისი ოჯახის სინ-
ანისა და მშობლების პატივისცემის დღედ გა-
მოცხადდა.“

მიმდინარე წლის 17 მაისს, 13:00 საათზე,
მცხეთა-თბილისის ეპარქიის (ასევე რუსთავიდან)
სამღვდელთა და სამრევლოების წევრები შე-

იკრიბებიან ქაშუეთის წმინდა გიორგის სახელო-
ბის ტაძარში, სადაც 14:00 საათზე აღევლინე-
ბა პარაკლისი და დაიწყება საზეიმო მსვლელო-
ბა ყოვლადწმინდა სამების სახელობის საპატ-
რიარქო ტაძრისკენ.

ტაძრების წინამძღვრებს მიეცათ საპატრი-
არქო ტახტის მოსაყდრის, სენაკისა და ჩხო-
როწყუს მიტროპოლიტ შიოს (მუჯირი) ლოცვა-
კურთხევა, მრევლთან ერთად ჩაერთონ ლოც-
ვით მსვლელობაში.“

ლენტეხი

პარსკვლავებით ამაყოფს!

ლენტეხის მუნიციპალიტეტის მერიისა და საკრებულოს, რაჭა-ლეჩხუმ-ქვემო სვანეთის სახელმწიფო რწმუნებულის აღმინისტრაციის და რაჭა-ლეჩხუმ-ქვემო სვანეთის დელეგატის საქართველოს პარლამენტში, შოკა ნაძარაძის ერთობლივი ორგანიზებით, ევროპისა და მსოფლიოს ჩემპიონატებზე წარმატებული სპორტსმენების დაჯილდოების ცერემონია გაიმართა.

ლონისძიებზე დაჯილდოვდნენ:

- **ეთერ ლიპარტელიანი** – ევროპის ჩემპიონი (ძიუდო);
- **ათო მუკანაძი** – ევროპის ჩემპიონი (სამბო);
- **გიორგი ჩანქელიანი** – საქართველოს ჩემპიონი ახალგაზრდებს შორის (ძიუდო);
- **თორნიკე გვიჭიანი** – საქართველოს მრავალგზის ჩემპიონი ძიუდოში.

სპორტსმენებს მიღწეული წარმატება მიულოცეს, სიგელები და ფულადი ჯილდოები გადასცეს რაჭა-ლეჩხუმ-ქვემო სვანეთის დელეგატმა საქართველოს პარლამენტში გოჩა ენუქიძემ, სახელმწიფო რწმუნებულმა **პაპუნა მარგველიძემ**, რწმუნებულის პირველმა მოადგილემ **ქრისტინა კობახიძემ**, ლენტეხის მუნიციპალიტეტის მერმა **გია ონიანმა** და საკრებულოს თავმჯდომარემ **გიორგი გაზდელიანმა**.

ლონისძიება ჯოკია მეშველიანის სახელობის კულტურის ცენტრში გაიმართა.

ისტორიაში პირველად

ისტორიაში პირველად, ფიგურულ სრიალში საქართველო საერთაშორისო საციგურაო კავშირის ეგიდით ინიცირებულ ჩელენჯერის სერიის საერთაშორისო ტურნირს, „თრიალეთის თასი 2025“-ს უმასპინძლებს.

„ჩელენჯერის სერიის“ შეჯიბრებები 2014-2015 წლების სპორტული სეზონიდან ათ სხვადასხვა ქვეყანაში იმართება და მის შედეგს სენიორების კატეგორიაში მოასპარეზო სპორტსმენებისათვის სერიოზული მნიშვნელობა აქვს.

კერძოდ, სწორედ ჩელენჯერის სერიის ტურნირებზე ეძლევათ სპორტსმენებს ევროპისა და მსოფლიო ჩემპიონატებზე მონაწილეობის მისაღებად ტექნიკური მინიმუმის ქულების დაგროვებისა და მსოფლიო სარეიტინგო სიაში მაღალი პოზიციის მიღწევის შესაძლებლობა. ამასთან, ეს ტურნირი სპორტსმენებს ახალი პროგრამების წარმოდგენისა და მეტი საერთაშორისო გამოცდილების მიღების შესაძლებლობას აძლევს.

„ჩელენჯერის სერიის“ ტურნირის თბილისში ჩატარების თაობაზე წარმოდგენილი განაცხადებიდან საერთაშორისო საციგურაო კავშირმა, ახალი სეზონისათვის საქართველოს ფიგურული სრიალის ეროვნული ფედერაციის პრეზიდენტის – **მარიამ გორგოზიანის** ინიციატივით მომზადებული განაცხადი შეარჩია.

ფედერაციის მიერ მომზადებული განაცხადი ყველა კრიტერიუმით აკმაყოფილებდა ტურნირის ჩატარებისათვის საჭირო საერთაშორისო სტანდარტს, როგორც ინფრასტრუქტურული, ასევე ჩვენი სპორტსმენების საერთაშორისო არენაზე მიღწეული შედეგების გათვალისწინებით.

ამიტომაც, შერჩეული ათი ქვეყნიდან საქართველოს ფედერაციის განაცხადი იმ ოთხი ქვეყნის განაცხადს შორისაც აღმოჩნდა, ვისაც ოთხივე კატეგორიაში (მამაკაცები, ქალები, სპორტული წყვილები, სპორტული ცეკვები) ტურნირის ჩატარების უფლება მიეცა.

მიმდინარე წლის 8-11 ოქტომბერს, თბილისის ყინულის არენაზე დაგეგმილი ჩელენჯერის სერიის საერთაშორისო ტურნირი „თრიალეთის თასი 2025“ კიდევ ერთი სერიოზული გამოწვევა იქნება ჩვენს ქვეყანაში ფიგურული სრიალის პოპულარიზაციისა და ამ რანგის ტურნირების ორგანიზების მიმართულებით.

1981-დან – 2025-მდე

ხვალ 13 მაისი – თარიღი, რომლის 44-ედი გაგზავნა პირველი ფეხბურთის დიდგორს – დიუსელდორფის 1981 წლის ოქროს გაზაფხულს.

როცა ნოდარ ახალკაცი გენიზე ვსაუბრობთ, სათანადო პატივს მივაგებთ მისი რეფორმატორი წინამორბედის – **ანდრო ჟორდანიას** ნაღვას და არც ის გვაგინდება, რომ წინა თაობების კერძოა ჩაყრდნობა წერვით იხარა **ყიფიანის, ჩივაძის, ღარასელიას, გუგუშვიას** და **შენგელიას** ტალანტმა.

დღეს, როცა ზოგადად ქართული სპორტისა და, კონკრეტულად, სამაშულო ფეხბურთის აღორძინების მომსწრენი ვართ და უკვე დამოუკიდებელი სანაკრებო მიღწევებითაც ვხარობთ, მოჭარბებული დობით ვგრძნობთ ახალ წარმატებათა სიახლოვეს, რაც ბუნებრივად გვიჩენს მოთხოვნილებას, რომ უკვე მოვიდა დრო, 21-ე საუკუნეშიც დავიქუხოთ საკულებო ძლევა საკვირველითაც. დიხს, ისტორიები ხომ მეორდება ხოლმე.

ახლა კი, თქვენის ნებართვით, რაინმტადიონზე ვარს ცაისთან დადგმულ დაუცემარ სვეტაკლთან დაკავშირებულ რამდენიმე ფაქტს გავიხსენებ.

ფინალამდე 4 დღით ადრე საცხარამისო პარადიდან ბარნოვზე სულმნათ **დევი კაჭარავას** ვწვივ, რომელიც ისტორიაში მამზადდებდა. გაკვეთილის შემდეგ ძვირფასმა მასწავლებელმა სრულწლოვანების შესრულება მომილოცა და სანაძღოლოს დადგმა შემოთავაზა, თუ ვინ მოიგებდა გერმანულ ბრძოლას, მხარეთა მიერ ფურცლებზე ფარულად გაკეთებული პროგნოზები კი მორე აბიტურიენტმა შეინახა. რაც შეეხება დამარცხებულს, ჩემ შემთხვევაში რაჭული ლორი უნდა შევისრა, მოჰმეური ცხოვრების სტილის მორთული ცნობილი მეცნიერი კი ზაფხულის ცხელ დღეებში მისაღები გამოცდებისათვის ნაყოფიერად მოსამზადებლად 2 კვირით ზღვაზე გაშვებას დამპირდა.

საიღუმლო დოკუმენტების გახსნისას აღმოჩნდა, რომ ორივეს ზუსტად გამოგვიცნია შეხვედრის ანგარიში – 2:1 დინამოს სასარგებლოდ. აფსუს, რატომ არ არსებობდა მაშინ ტოტალიტატორები?!

სხვათა შორის, მოგვიანებით გაირკვა, რომ მსგავსი ვიქტორინა იმავე კორპუსში მცხოვრებ ეროვნული სასცენო ხელოვნების თანაგვარსკვლავედსაც მოუწყვია და ლეგენდარულ **ეროსი მანჯგალაძესაც** ზუსტი წინათვრძნობა ჰქონია, თუმცა, ეს ჯერ კიდევ არაა ყველაფერი.

მას შემდეგ, რაც სტუდენტი გაგზიდა, პრემიად საახალწლოდ მოსკოვში გასივრება დაგეგმავდა და, ჰოი საოცრებაც – სასტუმრო როსიას აღმინისტრატორი შეუზღუდა: ჩემი ქართველი მფრინავი ქმარი ბევრ ფეხბურთელთან ძმაცუკოს და ზოგიერთთან ერთად ჩვენს ოჯახში სატიტულო თამაშის ყურებისას იწინასწარმეტყველა თბილისელთა ტრიუმფი და ანგარიში 2:1-ით, ხოლო როცა მონაყოლის ჭეშმარიტებაში დაეჭვება შემატყო, მაშინვე აკრიფა სახლის ტელეფონის ნომერი და ნივთმტკიცებლად შეუღლესთან მასაუბრა.

დავძენ, რომ მისი სახით საიმედო მეგობარი შევიძინე, რომელიც ირანშიც ასრულებდა ავიარეისებს და ფერეიდნელ თანამემამულეებთან ახლობლობდა, საბოლოოდ კი სამშობლოში დაიკრძალა.

მეორე სივალე

ხვალ მსოფლიოს 2027 წლის საპალატოტოტო ჩემპიონატის შესარჩევი ტურნირის წილისყრა გაიმართება. ლონისძიებას ფორუმის მასპინძელი კატარის დედაქალაქი დოჰა უმასპინძლებს. წილისყრის შედეგად შეეცდებით, თუ ვინ იქნება საქართველოს ეროვნული ნაკრების 3 მეტოქე მსოფლიოს ჩემპიონატის შესარჩევი ტურნირის პირველ ეტაპზე.

შეგახსენებთ, რომ საქართველოს ნაკრებმა მსოფლიოს ჩემპიონატზე პირველად იაპონიაში 2023 წელს ითამაშა და ჯგუფური ეტაპის დაძლევა მოახერხა. საქართველო მსოფლიოს პირველობაზე 16 საუკეთესო ნაკრებში მოხვდა და ახლა მანსი აქვს, მუნდიალზე შედინებ მეორედ იასპარავოს.

მსოფლიოს ჩემპიონატის შესარჩევი ტურნირი კონტინენტების მიხედვით განაწილდება. ჩვენ, რა თქმა უნდა, გვანტერესებს ევროპის საკვალიფიკაციო, რომელშიც მონაწილეობას 32 ნაკრები მიიღებს. აქვე აღვნიშნოთ, რომ ამ 32 გუნდიდან 24 ევროპასკეტ 2025-ის მონაწილეა, ხოლო დარჩენილი 8 ადგილისთვის ეს 12 ნაკრები იბრძოლებს ავვისტომ: ხორვატეთი, უკრაინა, უნგრეთი, ბულგარეთი, შოლანდია, ჩრდილოეთი მაკედონია, დანია, სლოვაკეთი, ნორვეგია, ავსტრია, რუმინეთი და შვეიცარია.

საქართველოს ნაკრები წილისყრის წინ ფიშას მსოფლიო რეიტინგის შესაბამისად მე-4 კალათაში განითესა ფინეთთან, თურქეთთან და დანია-ხორვატეთს შორის გამარჯვებულთან. ეს ნიშნავს, რომ ეს გუნდები შესარჩევ ტურნირში არ შეგვხვდებიან. ევროპის შესარჩევი ტურნირი წინამორბედის ანალოგიური იქნება – 32 ნაკრები 8 ჯგუფში განაწილდება და თითოეული, 4-გუნდიანი ჯგუფიდან მომდევნო ეტაპზე 3 საუკეთესო გავა. პირველი ეტაპის 6 მატჩისთვის გამოყოფილი იქნება 3 სათამაშო ფანჯარა, რომელიც 2025 წლის ნოემბერში დაიწყება და 2026 წლის ივლისში დასრულდება.

მეორე ეტაპზე გასული 24 ნაკრები 4 ჯგუფში განაწილდება. თამაშები 2026 წლის ავისტომ დაიწყება, ნოემბერში გაგრძელდება და 2027 წლის თებერვალში დასრულდება. თითო ჯგუფიდან გასული 3-3 ნაკრები (ჯამში 12 ქვეყანა) მსოფლიოს 2027 წლის ჩემპიონატის საგზურს მოიპოვებს.

ამჯერად – ფინალისტობა

ლომონოსოვს დასრულდა ქალთა შორის საერთაშორისო საჩოგბურთო ტურნირი, რომელიც პირველ იანვარს ლიმ მიაგო.

ამერიკელმა სპორტსმენმა, რომელიც მსოფლიო რეიტინგში 557-ე პოზიციაზეა, ფინალში **ეკატერინე გორგოძეს** სამ სეტში: 6:7, 7:6, 6:4 აჯობა.

შეხვედრა ქართველმა კარგად დაიწყო და პირველი სეტი მოიგო კიდევ, თუმცა მეტოქემ მაინც გაიმარჯვა. ამერიკელს 4, ხოლო გორგოძეს 1 ეისი ჰქონდა, სამაგიეროდ, ორმავე შეცდომა ჩვენებურმა მხოლოდ ერთხელ, ლიმ კი 4-ჯერ დაუშვა.

აღსანიშნავია, რომ ტურნირს ნახევარფინალში გამოეთიშა კიდევ ერთი ქართველი სპორტსმენი **სოფო შაფიავა**, რომელმაც შეხვედრა, რომელიც მხოლოდ 58 წუთი გაგრძელდა, პირველივე სეტში,

ქართულ დაპირისპირებაში დათმო. შეგახსენებთ, რომ ეკატერინე გორგოძემ ერთი კვირის წინათ ლოპოტას პირველი ტურნირი მოიგო, ხვალიდან კი თბილისში საერთაშორისო ჩელენჯერი მამაკაცებს შორის დაიწყება, რომელშიც მონაწილეობას ჩვენი ქვეყნის ნაკრების წევრები მიიღებენ – მათ მხოლოდ **ალექსანდრე მეტრეველი** დააკლდებათ.

ფეხბურთი

ავსტრიის ბუნდესლიგის ჩემპიონის ტიტულის შენარჩუნებისკენ დიდი ნაბიჯი გადადგა **ოთარ კიტეიშვილის** გრაცის შტურმმა, რომელმაც შინ 4:2 სძლია უშუალო მრისხანე კონურენტს – ზალცბურგს. მნიშვნელოვანი გამარჯვებები მოიპოვეს ელიტიდან გავარდნის კანდიდატებმა ჰაიდენჰაიმმა (**ბუდუ ზიგზიძე**, გერმანია) ბერლინში უნიონთან – 3:0, ემპოლიმ (საბა **გოგლიძე**, იტალია) შინ პარმასთან – 2:1, სენტ-ეტიენმა (**ზურიკო დავითაშვილი**, სფრანგეთი) რეიმში – 2:0 და უკვე ევროტურნირების საგზურის მოსაპოვებლად მეტბრძოლა ვალენსიამ (**გიორგი მამარდაშვილი**, ესპანეთი) შინ ხეტაფესთან – 3:0. ლიგა – 1-ში ასევე მოიგო უმოტრავაიო გასვლითი შეხვედრა ვადაშელმა ჩემპიონმა პარი სენ-ჟერმენმა უკვე გავარდნილ მონპელიესთან – 4:1 (**ხვირა კვარაცხელიას** არ უთამაშია), ხოლო **გიორგი მიქაუტაძის** ლიონი

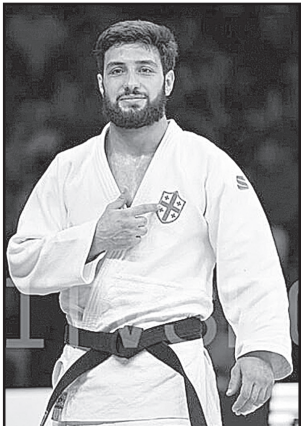
ქარბი ამბები

მონაკოში 0:2 დამარცხდა და უევროპოდ დარჩა.

შენ, რადგან გუნდის ძირითადი ბირთვი ერთ თვეში გასამართავი მსოფლიოს ჩემპიონატისთვის ემზადება.

ძიუდო

ასტანაში დაწყებულ ყაზახეთის გრანდ სლემზე საქართველოს დელეგაციას პირველი მედალი მოუტანა **ზაურ დვალაშვილმა**, რომელმაც 60 კილოში ბრინჯაო დაიმსახურა. აღსანიშნავია, რომ ჯვაროსნები, ამასწინააღმდეგე უზბეკური გრანდ სლემის მსგავსად, ამჯერადაც ექსპერიმენტული შემადგენლობით ჭიდა-

კალოსნობა

პირუდან 13 მედლით დაბრუნდნენ 17 და 20-წლამდელთა მსოფლიოს ჩემპიონატის ქართველი მონაწილენი. უმეტესობის საგმირო საქმეების შესახებ უკვე გაუწყეთ. დამატებით გაცნობებთ, რომ ფორუმის ფინიშზე გვასახელეს **ჯაბა ტყეშელაშვილმა** (17-წლამდელთა, ვერცხლი და 2 ოქრო) და ამავე 102 კგ წონით კატეგორიაში ასევე 17-წლამდელთა ნაკრების წევრმა **საბა ჩიხლაძემ**, რომელიც ბრძოლაში „ბ“ ჯგუფიდან ჩაერთო (3 ბრინჯაო).

საქართველოს ტექნიკური
უნივერსიტეტი
1922 წლიდან

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი პროფესორ ალექსანდრე ტალიაშვილის გარდაცვალების გამო, მწუხარებას გამოთქვამს

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის რექტორი, აკადემიკოსი დავით გურგენიძე, საუნივერსიტეტო საზოგადოების სახელით, მწუხარებას გამოთქვამს აკადემიკოსი სამჭოს წევრის, სამართლის დოქტორის, სამართლისა და საერთაშორისო ურთიერთობების ფაკულტეტის პროფესორის, დვანლმოსილი პედაგოგისა და მკვლევრის – ალექსანდრე ტალიაშვილის გარდაცვალების გამო და სამძიმარს უცხადებს ოჯახს, მეგობრებს, კოლეგებსა და აღზრდილებს.

„77 წლის ასაკში გარდაიცვალა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სამართლისა და საერთაშორისო ურთიერთობების ფაკულტეტის პროფესორი ალექსანდრე ტალიაშვილი შესანიშნავი მკვლევარი და იურისტი, აკადემიკოსი სამჭოს წევრი, დვანლმოსილი პედაგოგი, რომელიც დიდ ძალისხმევას დებდა მომავალი თაობის პროფესიონალთა აღზრდაში, ადამიანი, გამორჩეული პიროვნული თვისებებით, სიბრძნითა და კეთილშობილებით, უნივერსიტეტისა და კოლეგების სიყვარულით.

პროფესორი ალექსი ტალიაშვილი სხვადასხვა დროს იყო საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სასამართლო ორგანოების სამმართველოს უფროსი, საქართველოს იუსტიციის მინისტრის მოადგილე, თბილისის დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონული სასამართლოს მოსამართლე, იუსტიციის სახელმწიფო მრჩეველი. მისი ავტორობით გამოქვეყნებულია არაერთი სამეცნიერო ნაშრომი, მონოგრაფია და სახელმძღვანელო.

გულისტკივლით ვემშვიდობებით ძვირფას კოლეგას და უნივერსიტეტის სახელით, სამძიმარს ვუცხადებთ ბატონი ალექსის ოჯახს, სამართლისა და საერთაშორისო ურთიერთობების ფაკულტეტს, მის მეგობრებსა და აღზრდილებს.

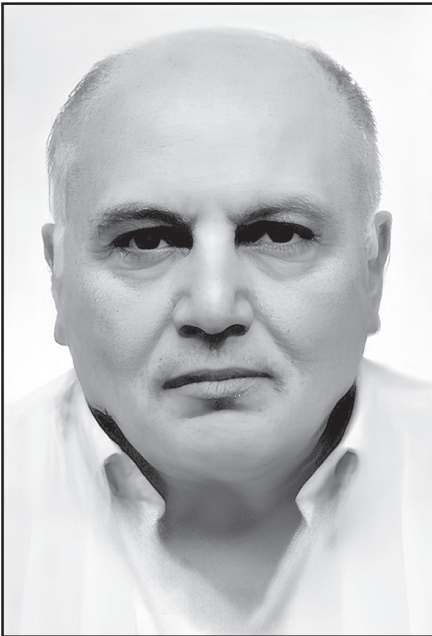
ღმერთმა დაუმკვიდროს სასუფეველი“, – აღნიშნულია საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სამძიმარში.

მიხეილ, ჯემალ, გიზო, მაგული, ქეთევან, დავით, ლევან, გოჩა, ლაშა კუხალაშვილები, ვალერი ასათიანი, მერი შათირიშვილი, ამერკი, თენგიზ, ჟანა ტაბიძეები ღრმა მწუხარებით იუნყებიან, რომ გარდაიცვალა შესანიშნავი პიროვნება, ჯეშმარიტი ქართველი მამულიშვილი, იურიდიულ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, ყოველმხრივ გამორჩეული, დიდებული მეოჯახე, სამეგობროს ლიდერი, სიკეთით, უბრალოებითა და კაცური კაცობით დაფასებული, სამშობლოზე უზომოდ შეყვარებული

ალექსანდრე (ალექო) ტალიაშვილი

და თანაუგრძნობენ განსვენებულის ოჯახს, ახლობლებს, სამეგობროს და სრულიად საქართველოს.

ღმერთმა ნათელში ამყოფოს მისი უკვდავი სული, რომელიც თავისი მომხიბვლელით გვიადვილებდა ცხოვრებას და გვილამაზებდა სიცოცხლეს.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემია თანაუგრძნობს აკადემიის მთავარ აკადემიკოს-მდივანს, აკადემიკოს ალექსანდრე დიდებულის ძმის

ირაკლი დიდებულის

გარდაცვალების გამო.

ჩემო საყვარლო დოღო!

1989 წლის 9 აპრილი, ქართველი ერი დადგა ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის ერთპიროვნული ლიდერების – დიდი მამულიშვილების ზვიად გამსახურდიას და მერაბ კოსტავას გვერდით.

ჩემო საყვარლო დოღო, შენ ხომ უანგაროდ შეუერთდი დიდი მამულიშვილების – ზვიადისა და მერაბის გზას და მათთან ერთად შეერკინე ზორორტეზას...

სანთლით საქმენია ამ ქვეყანაზე შენისთანა ადამიანი...

საყვარლო დოღო, გელოდებით შენს საყვარელ სამშობლოში. უკანასკნელ გზაზე ჩემი დამძიმებული გული და ცრემლიანი თვალები წაიყოლე თან.

დალოცე შენი თამრიკო ოჯახით.

ვილოცებ შენთვის და უფალს ვთხოვ, შენს მეუღლესთან კარლო ტორონჯაძესთან ერთად ნათელში გამყოფოთ.

შენი და მამვალა (კუსა) ტორონჯაძე

ძმა ზაური, ძმისშვილები მამუკა, ზაალი, ნათია, ზაზა, ძმისშვილიშვილები ლევანი, გიორგი, დათო, თეკლა, ანასტასია, რძლები ლილი, მაია, ქეთინო, სოფიკო, ლიკა, მარიამი, კახა, ნუგზარ ბერიძეები ღრმა მწუხარებით იუნყებიან, რომ გარდაიცვალა საქართველოს დამსახურებული პედაგოგი

დოღო თედორე ასული თელია

და სამძიმარს უცხადებენ გარდაცვლილის ოჯახის წევრებს, სამეგობროს და სანათესაოს.

დარეჯან ელიაძე, მარინა კანდელაკი, გურამ გუნავა, სპარტაკ ქობულა თანაუგრძნობენ ლილი და ზაურ თელიებს და მათი ოჯახის წევრებს დის, ღირსეული, კეთილშობილი ქალბატონის

დოღო თელია-ტორონჯაძის

გარდაცვალების გამო.

„რატის ბარში“ ახალგაზრდა

მამაკაცი მოკლეს!

თბილისში, ბარათაშვილის ქუჩაზე მდებარე ერთ-ერთ ბარში 30 წლამდე ახალგაზრდა მოკლეს. გაგრძელებული ინფორმაციით, შემთხვევა გუშინ გამოთენიისას ბარის შიდა ტერიტორიაზე მოხდა.

„რატის ბარში“, სადაც გამოთენიისას ახალგაზრდა მამაკაცი მოკლეს, საგამოძიებო მოქმედებები დასრულდა. ექსპერტ-კრიმინალისტები ადგილზე საგამოძიებო მოქმედებებს 8 საათის განმავლობაში ატარებდნენ. ამასთან, სამართალდამცველებმა „რატის ბარი“ დაუხუჭეს.

როგორც ირკვევა, ახალგაზრდას სასიკვდილო ჭრილობები ყელის არეში ცივი იარაღით მიყენეს. რა გახდა დანაშაულის მიზეზი, ამ ეტაპზე უცნობია.

მომხდარი მკვლელობის ფაქტზე, პოლიციამ ერთი პირი დააკავა. მომხდართან დაკავშირებით გამოძიება სსკ-ის 108-მუხლით დაიწყო, რაც განზრახ მკვლელობას გულისხმობს.

19 წლის გოგო, რომელსაც მდინარე რიონში აკაბდნენ, გარდაცვლილი იპოვეს!

მეხანძრე-მაშველებმა ცხადარი მდინარე რიონში ნახეს. სამძებრო სამუშაოებში მყვინთავები მონაწილეობდნენ. ადგილზე მომზადებული იყვნენ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის ჯგუფები.

19 წლის გოგოს ძებნა ღამით, ზალახუნის ხიდის მიმდებარე დაიწყო და ძებნა მიმდებარე პერიმეტრზე გაგრძელდა...

ძველ სენაკში 840 წლის

ჭადარი ქარმა წააქცია!

ძლიერმა ქარმა საქართველოს წითელ ნივთზე 840 წლის ალმოსავლეთ ჭადრის ხე წააქცია. შემთხვევა სენაკის მუნიციპალიტეტის ძველ სენაკის ადმინისტრაციულ ერთეულში მოხდა.

მომხდარმა გზის ჩახერგვა გამოიწვია. „ძველი სენაკი 840 წლის ჭადრის ისტორია დასრულდა!“, – წერს სენაკის ქრონიკა.

მარნეულში მუშა

გარდაიცვალა

მარნეულში საკანალიზაციო არხის თხრილში ორი მუშა ჩაიხრდა, მათგან ერთი გარდაიცვალა.

როგორც შინაგან საქმეთა სამინისტროში განაცხადეს, ფაქტზე გამოძიება სსკ-ის 240-ე მუხლით დაიწყო, რაც სამთო, სამშენებლო ან სხვა სამუშაოს წარმოებისას უსაფრთხოების წესის დარღვევას გულისხმობს.

16 წელს მიუღწევალ პირთან

გარყვნილი ქმედების ფაქტზე 60 წლის

მუსიკის მასწავლებელი დააკავეს

საშურში, 16 წელს მიუღწევალ პირთან გარყვნილი ქმედების ფაქტზე, 60 წლის მუსიკის მასწავლებელი დააკავეს. დაკავებული მოსწავლეებს დაბა აგარასა და ხაშურის მუსიკალურ სკოლებში ხალხურ საკრავებზე დაკვრას ასწავლიდა.

„კურიერის“ ინფორმაციით, დაკავებულს დაზარალებული 15 წლის გოგონა გაკვეთილზე ხშირად საკუთარი მანქანით დაჰყავდა. მომხდარზე დაწყებულია გამოძიება. გამოძიება სისხლის სამართლის კოდექსის 141-ე მუხლით მიმდინარეობს.

საქართველოს კულტურის სამინისტრო: სუთ მუზეუმში რეაბილიტაციის პროცესი იწყება

სამინისტროს ინფორმაციით, პირველ ეტაპზე, განსაკუთრებული და გადაუდებელი საჭიროების მქონე სუთი მუზეუმი გამოიკვეთა. ესენია: გიორგი ლეონიძის სახელობის ლიტერატურის მუზეუმი, ვაჟა-ფშაველას, ილია ჭავჭავაძის, ტიციან და ვალაკტიონ ტაბიძეების სახლ-მუზეუმები და დადიანების სახლის პირველი ისტორიული შენობა.

საქართველოს კულტურის მინისტრი გიორგი ლეონიძის სახელობის ლიტერატურის მუზეუმში იმყოფებოდა, საიდანაც უახლოეს მომავალში ექსპონატებს დროებით საჯარო მიმართულების საცავებში გადაიტანენ. იქვე გააგრძელდება მუშაობა მუზეუმის თანამშრომლები რეაბილიტაციის პერიოდში.

„ყველა მუზეუმს სჭირდება მოვლა-პატრო-

ნობა, მაგრამ პირველ ეტაპზე, სადამდეც მივღოთ საბუთებით, პროექტორებით, ხარჯთაღრიცხვებით, გასაწევი სამუშაოებით, ეს პირველ სუთეულში მოხდება. ეს ის პრიორიტეტებია, რომელიც მხოლოდ მუზეუმებს ეკუთვნის. ლეონიძის მუზეუმიდან დროებით გადავიყვანოთ, ეს რომ დამთავრდება და აღიჭურვება, შემდეგ დამრუნდებიან, თუმცა, საჯარო მიმართულების საცავი საცავებში იქნება ეს ყველაფერი დაცული, ანუ სპეციალურად ამისთვის განკუთვნილ შესაბამის პირობებში გადავლენ“, – განაცხადა კულტურის მინისტრმა თინათინ რუსაძემ.

ლიტერატურის მუზეუმის შენობას, რომელიც 1850-იან წლებშია აგებული, გასული საუკუნის 80-იანი წლების შემდეგ რეაბილიტაცია არ ჩატარებია.

კონკურსის დაჯილდოება და დასკვნითი საღამო

„მართალი ხმა 2025“ – კონკურსის დასკვნითი საღამო და დაჯილდოება გაიმართა.

კონკურს-ფესტივალი, რომლის იდეის ავტორი და ორგანიზატორი მომღერალი სოფო ზედიია, კულტურის სამინისტროს მხარდაჭერით ტარდება. კონკურსის მიზანია ქართული სიმღერის პოპულარიზაცია და ნიჭიერ ბავშვთა, მომზადება აღმოჩენა.

ნიდერლანდების ქართული თეატრი „ათინათი“ – საბერძნეთის დედაქალაქში

ნიდერლანდების სამეფოში მოქმედმა ქართულმა სამოყვარულო თეატრმა „ათინათი“ საბერძნეთის დედაქალაქში ორი სპექტაკლი წარმოადგინა.

პირველ დღეს მაყურებელმა „დარისპანის გასაჭირი“ იხილა, ხოლო მეორე დღეს რეჟისორ ბადრი წერეთლის მიერ დადგმული „სამანიშვილის დედინაცვალი“ იყო წარმოდგენილი იყო წარმოდგენილი.

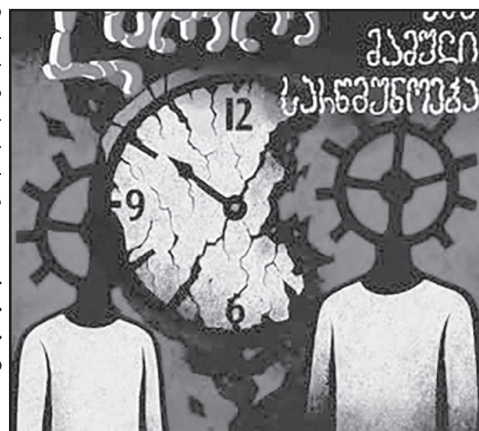
ლი. სპექტაკლებმა ანშლავით ჩაიარა. სხვადასხვა დროს ორივე სპექტაკლს საერთაშორისო სამოყვარულო ფესტივალებზე გრან პრი და მნიშვნელოვანი ჯილდოები აქვს მოპოვებული.

„დრო – ენა, მამული, სარწმუნოება“ – პანტომიმის თეატრის საპრემიერო სპექტაკლი

ამიწიან პალიპაშვილის სახელობის თბილისის პანტომიმის სახელმწიფო თეატრს დაარსებიდან 60 წელი შეუსრულდა.

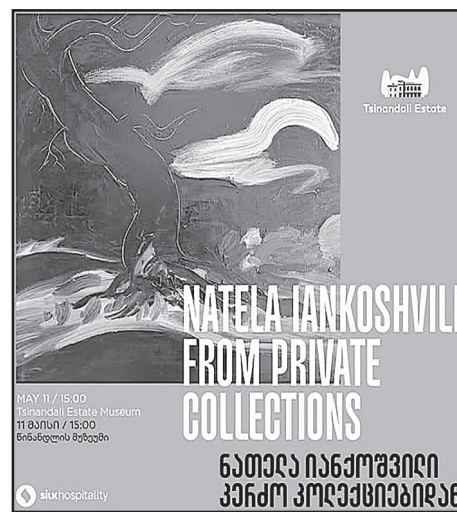
როგორც თეატრის მიერ გავრცელებულ ინფორმაციაში აღნიშნული, ამ თარიღის აღსანიშნავად 2025 წლის 13 მაისს, 20 საათზე, აკაკი ხორავას სახელობის მსახიობის სახლის განახლებულ დარბაზში გაიმართება საზეიმო ღონისძიება. წარმოდგენილი იქნება საპრემიერო ჩვენება სპექტაკლი – „დრო – ენა, მამული, სარწმუნოება“.

რეჟისორი: დავით შალიკაშვილი; ქორეოგრაფი: ნინო ლორთქიფანიძე; მხატვარი: ნინელო ფიცხელაური. მისამართი: გ. ლეონიძის 11ა.

„ნათელა იანკოშვილი კერძო კოლექციებიდან“ – წინანდლის მუზეუმი

11 მაისს წინანდლის მუზეუმში ნათელა იანკოშვილის გამოფენა გაიხსნა – „ნათელა იანკოშვილი კერძო კოლექციებიდან“. ორგანიზატორების ინფორმაციით, ცნობილი ქართველი ფერმწერის, გრაფიკოსისა და ილუსტრატორის ნამუშევრების დათვალიერება ჭავჭავაძეების წინანდლის მამული სტუმრებს ორი თვის განმავლობაში შეეძლებათ.

ფესტივალი „გალობის მერსხლები“ – სვამიხოვლის საკათედრო ტაძარში

სალომეო სკოლების ფესტივალი ფელს ურამცხედნო რაოდენობის – 1000-მდე მოსწავლე მონაწილეობს.

პროექტი ანზორ ერქომაიშვილის სახელობის ფოლკლორის სახელმწიფო ცენტრის ორგანიზებით და საქართველოს კულტურის სამინისტროს მხარდაჭერით მიმდინარეობს. სვეტიცხოველში აღმოსავლეთ საქართველოს სალომეო სკოლის მოსწავლეები შეიკრიბნენ და აღდგომის დღესასწაულის საგალობლები შეასრულეს. ღონისძიების შემდეგ, მონაწილეებმა

ცნობილი ლოტბარის და მაღალობის ლია სალაყაიას ხსოვნას მიაგეს პატივი, რომელიც სამთავროს მონასტერშია დაკრძალული. ფესტივალის მეორე ეტაპი 12 - 13 მაისს ბაგრატიის საკათედრო ტაძარში გაიმართება, სადაც დასავლეთ საქართველოს სალომეო სკოლები შეიკრიბებიან.

„გალობის მერსხლები“ გასულ წელს დაფუძნდა და მიზნად ისახავს სალომეო სკოლის მოსწავლეების მიერ ქართული ტრადიციული გალობის გაცოცხლებას ტაძრებში ღვთისმსახურებისას.

საქართველოს კულტურის

გამომცემელი და
მთავარი რედაქტორი
სვამიხია ქობულია
(599-36-00-35)

რედაქტორის მოადგილე
მამუკა ვაშაქიძე
(597-22-07-04)

შემოქმედებით ჯგუფი:
ალექო ასლანიშვილი,
თემურ ქორიძე,
ოთარ ტურაბელიძე,
გია პლატონიშვილი.

პიარისა და
მარკეტინგის მენეჯერი
რუსუდან ქობულია
(577-77-27-17)

ტექნიკური რედაქტორი:
კახა ქორიძე.

სტილისტი-კორექტორები:
ნაირა კეკელია,
მაია იორამაშვილი.

ოპერატორი
შორენა გვილია.

გაზეთის განახლებული
ლოგოს ავტორი
გიორგი ნადარეიშვილი.

მისამართი:
თბილისი,
აკაკი წერეთლის N116

წერილები გამოგზავნეთ
ელექტრონულ მისამართზე:
sak@sak.ge

გაზეთი დამოუკიდებელია
და ხელმძღვანელობს
თავისუფალი პრესის
პრინციპით. რედაქციის აზრი,
შესაძლოა, არ ემთხვეოდეს
ამტრთა მოსაზრებებს.

ფაქტების სიზუსტეზე
პასუხისმგებელია ამტრთი.
საავტორო უფლებები
დაცულია. რედაქცია
პასუხს არ აგებს სომეხულ
ქსელიდან და სხვა
მედია-საშუალებებიდან
გადმოგზავნილ, ან უსხოური
პრესიდან თარგმნილი
მასალების, ფაქტების,
ინფორმაციის სიზუსტეზე.

იბეჭდება სტამბა
„ქოლოში“
ე. ბაღდაძის №3

„კოდორი“
ჯგუფი
uac(უაკ)070.4(479.22)
C-323

**რეკლამისთვის
დარეკეთ:**
577-77-27-17
rkobulia29@gmail.com

ნაბეჭდილი თანხა
ჩარიცხეთ ანგარიშზე:
GE90BG000000538329790

**მომავალი
ნომერი
გამოვა
ოთხშაბათს,
14 მაისს**